

አማርኛ

እንደ አፍ መፍቻ ቋንቋ

የተማሪ መጽሐፍ

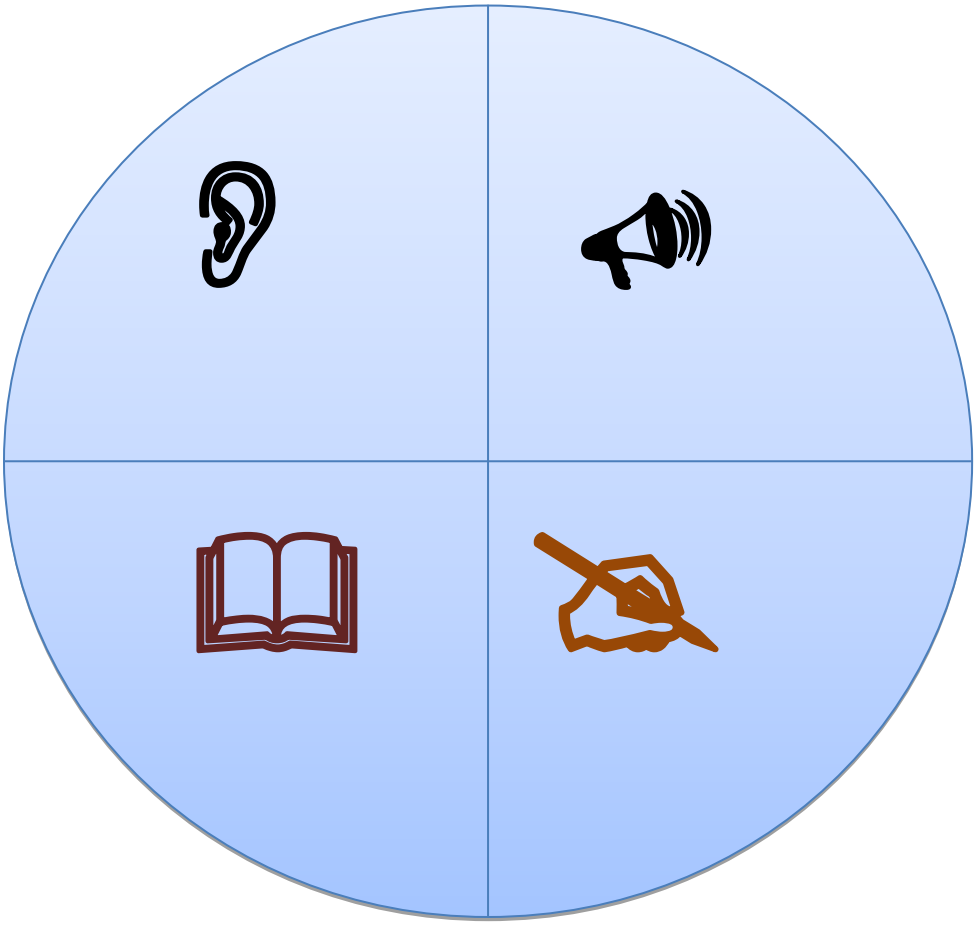

አንደኛ ክፍል

በአዲስ አበባ ት/ቢሮ ተዘጋጅቶ በደ/ብ/ብ/ሕ/ክ/መ/ትምህርት ቢሮ እና በዲላ መምህራን ት/ኮሌጅ የተስማማ

አማርኛ

እንደ አፍ መፍቻ ቋንቋ

የተማሪ መጽሐፍ

አንደኛ ክፍል

አስማምቶ አዘጋጆች፡-

ዘላለም መለሰ

ዝናሽ ሰለሞን

እንዬ ጀምበሬ

የአስማምቶ ዝግጅት አርታኢ፡-

ፍቅርተ መኮንን

የጥራት ተቆጣጣሪ

ይዘት

ምዕራፍ አንድ 1
ቤተሰብ 1
ምዕራፍ ሁለት 20
ቤት 20
ምዕራፍ ሶስት 40
ትምህርት ቤት 40
ምዕራፍ አራት 59
ጓደኞሞቹ 59
ምዕራፍ አምስት 76
ተክሎች 76
ምዕራፍ ሰድስት 90
የመንገድ ደህንነት 90
ምዕራፍ ሰባት 103
ተረት 103
ምዕራፍ ስምንት 116
ምግብ 116
ምዕራፍ ዘጠኝ 128
የግል ንፅህና አጠባበቅ 128
ምዕራፍ አስር 143
የቤት እንስሳት 143
ዋቢ መጻሕፍት 155

• መግቢያ

ይህ መፅሐፍ አማርኛ ቋንቋን በመጀመሪያ ቋንቋነት ለሚማሩ በደቡብ ክልል የሚገኙ የ፭(1)ኛ ክፍል ተማሪዎች የተዘጋጀ ነው።በዚህ መፅሐፍ የሚማሩ ተማሪዎች በቋንቋው የማዳመጥ፣ የመናገር፣ የማንበብ እና የመፃፍ ክህሎታቸውን እንዲያዳብሩታሰቦ የተዘጋጀ የመጀመሪያ ቋንቋ ሥርዓተ ትምህርት አካል ነው። የሚከተሉትን መሰረታዊ ጉዳዮችም አካቷል።

ተማሪዎች ስዕሎችን በመመልከትናተረቶችን(ታሪኮችን) በማዳመጥ የማዳመጥና የመናገር ክሂላቸውን እንዲያዳብሩ የሚረዱ መልመጃዎችን ይዟል።ያዳመጡትን ደግሞ በንግግርም ሆነ በፅሑፍ በግልፅ ቋንቋ መናገርና መፃፍ እንዲችሉ የሚረዱ መለማመጃዎችን አካቷል።

ተማሪዎች የቋንቋው ተተኳሪ ፊደላት የሚወክሏቸውን ድምፆች በመፃፍ፣ ተተኳሪ ፊደላትን በተገቢው የፊደላት አሰዳደር በመጠቀም አዳዲስ ቃላትን እንዲማሩ ሆኖ ቀርቧል።

ተማሪዎች የተለመዱ ቃላትን ሲያዳምጡና ሲያነቡ የተዘውታሪ ቃላቱን ፍቺ አብረው መማር አለባቸው።በዚህም የሚያዳምጡትንና የሚያነቡትን ሀሳብ ይረዳሉ።

የቃላትዕውቀታቸውንም በማሳደግ ሐሳብን በንግግርና በፅሑፍ ይገልጻሉ።ተማሪዎች የተለያዩ ታሪኮችን(ተረቶችን) እና ሌሎች ፅሑፎችን አንብበው መረዳት ይችሉ ዘንድተደጋጋሚ የአንብቦ መረዳት ተግባራት ተካተዋል።

• ምክር ለወላጆች

ውድ የተማሪ ወላጆች(አሳዳጊዎች)

ልጆቻችን የቋንቋውን ትምህርት በአግባቡ ይገነዘቡ ዘንድ የእኛና የእርስዎ ጥምር እገዛ ያስፈልጋል፤ ስለሆነም ከዚህ በታች የተዘረዘሩትን ተግባራት ከግምት ውስጥ በማስገባት በቤት ውስጥ ልጅዎን ያግዙ፡፡

፩. ለልጆችዎ የተለያዩ ታሪኮች፣ ተረቶች፣ ወዘተ ይንገሯቸው ወይም ያንብቡላቸው፡፡

፪. ለልጆችዎ የነገሯቸውን ታሪክ(ተረት) መልሰው እንዲናገሩ ወይም እንዲተርኩ ያበረታቷቸው፡፡

፫. በተማሪ መፅሐፍ ላይ የቀረቡትን ምንባቦችና ተግባራት በየጊዜው እየተከታተሉ ያሰሯቸው፡፡

፬. ልጆችዎ በራሳቸው ተነሳሽነት ተተኳሪ ፊደላትን እንዲለዩና ቃላት እንዲመሰርቱ ያበረታቷቸው፡፡ እንዲሁም ታሪኮችን እንዲያዳምጡ፣እንዲናገሩ፣እንዲያነቡናእንዲፅፉ ያበረታቷቸው፡፡

፭. ልጆችዎ መምህሮቻቸው የሚሰጧቸውን ተግባራዊ ክንውን መተግበሪያ የሚሆኑ ቁሳቁሶች እና ሌሎችን በማሟላት የወላጅነት ግዴታዎን ይወጡ፡

ምዕራፍ አንድ
ቤተሰብ

የምዕራፉ አላማዎች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- ተዘውታሪ ቃላትን አዳምጣችሁ ትዘረዝራላችሁ፤
- ስለጽሀፈት ጽንሰ ሃሳብ የቀረበውን ገለጻ አዳምጣችሁ ከጓደኞቻችሁ ጋር ትነጋገራላችሁ፤
- ተገቢ የሆነ የእርሳስና የእስክርቢቶ አያያዝን ትማራላችሁ::
- በፊደል ገበታ ላይ ያሉትን ሆሄያት ቅርጽ ለይታችሁ ታነባላችሁ፤
- የ“በ” እና የ“ቀ” ሆህያትን ከነቤተሰቦቻቸው ትለያላችሁ::

ማዳመጥ

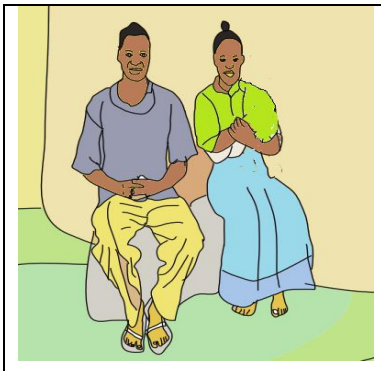

ተዘውታሪ ቃላት

የእናት

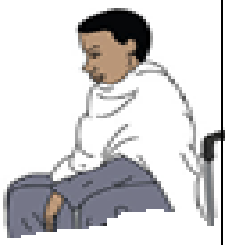

አባት

የወንድ ልጅ

የሴት ልጅ

📣መናገር

መልመጃ

የሚከተሉትን የቤተሰብ አባላት ስያሜዎችመምህራችሁ በሚነግሯችሁ መሰረት መልሳችሁ ጥሩ።

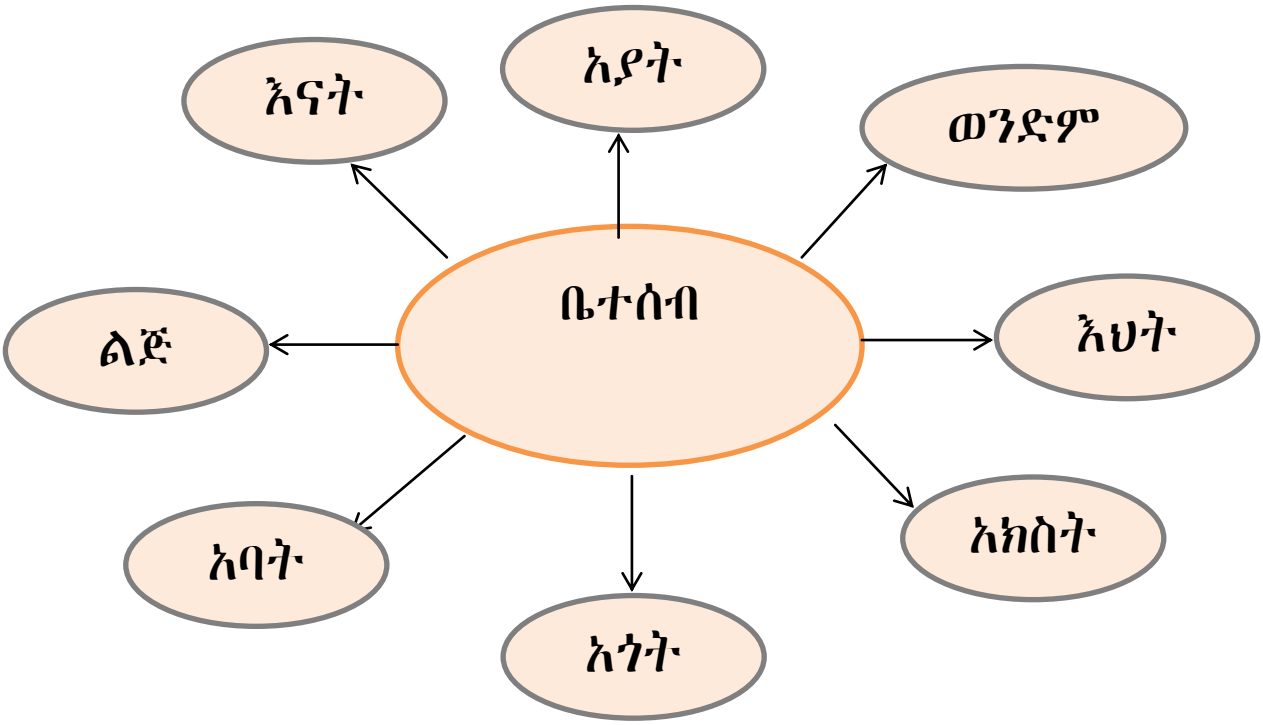

👂 ማዳመጥና መናገር

ከጽህፈት ጽንሰ ሀሳብ ጋር የተያያዙ የተለመዱ ቃላትና ሀረጋትንለይቶ መናገር

		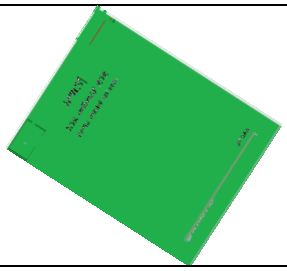
		

☞ የፅህፈት ጽንሰ ሃሳብ

መልመጃ

1. ቀጥሎ ያሉትን የፅህፈት ፅንሰ ሃሳቦች ከጓደኞቻችሁ ወይም ከቤተሰብ ጋር በመወያየት ስሩ።

ቋሚ መስመር (||||::::)

ሀ. ቀጥሎ ባለው ክፍት ቦታ ቋሚ መስመርን ደጋግማችሁ ጻፉ።

_____

_____

_____

አግድም መስመር (_____ .....)

ለ. ቀጥሎ ባለው ክፍት ቦታ አግድም መስመርን ደጋግማችሁ ጻፉ።

_____

_____

ስላች መስመር (/////)

ሐ. ቀጥሎ ባለው ክፍት ቦታ ስላች መስመርን ደጋግማችሁ ጻፉ።

_____

_____

_____

ግራ ቅንፍ ((((

መ. ቀጥሎ ባለው ክፍት ቦታ የግራ ቅንፍ የፅሀፈት ፅንሰ ሀሳብን ደጋግማችሁ ጻፉ።

_____

_____

_____

ቀኝ ቅንፍ))))

ሠ. ቀጥሎ ባለው ክፍት ቦታ የቀኝ ቅንፍ የፅሀፈት ፅንሰ ሃሳብን ደጋግማችሁ ጻፉ።

_____

_____

_____

ቀለበት◯(○○○)

ረ. ቀጥሎ ባለው ክፍት ቦታ የቀለበት የፅህፈት ፅንሰ ሀሳብን ደጋግማችሁ ጻፉ።።

_____

_____

☞የተተኳሪ ፊደልን ቅርፅ መለየት

1. ባለ አንድ እግር ፊደል

_____

ቀ ተ ቸ ነ ኘ የ ገ ፐ

_____

2. ባለ ሁለት እግር ፊደል

_____

ለ ሰ ሸ በ አ ከ ዘ ዠ ደ ጀ ጸ ቨ

_____

3. ባለ ሶስት እግር ፊደል

_____

ጠ ጨ

_____

4. እግር አልባ ፊደል

መ ወ ዐ ፀ ሀ ፈ

✍መጻፍ

መልመጃ

ባለአንድ እና ባለ ሶስት እግር ፊደሎችን ጻፉ።።

_____

_____

👂 ማዳመጥ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

በ ቀ

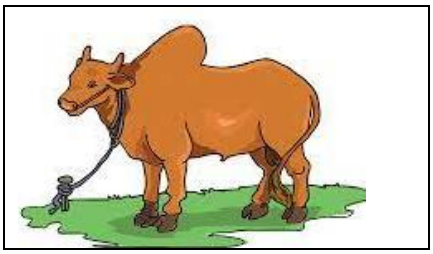

በሬ ቀበሮ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

በር ቀባ
በሶ ቀረ

✍መጻፍ

መልመጃ

1. የ “በ” እና “ቀ” ፊደልን ደጋግማችሁ ጻፉ።።

_____

2. “በ” እና “ቀ”ን መነሻ በማድረግ ቃል መስርቱ።።

በ = _____ ፣_____ ፣_____

ቀ = _____ ፣ _____ ፣_____

ቡ

ቡና

ቁ

ቁራ

ተተኳሪ ቃላትን እያነበቡ መጻፍ

በተተኳሪ ፊደላት የተጻፉ ቃላትን ማንበብ

ቡቡ	ቁቁ
ቡጡ	በቁ

መልመጃ

1. የ“ቡ” እና “ቁ” ፊደልን ደግማችሁ ጻፉ።

ቡ_____ ፣ _____ ፣_____

ቁ_____ ፣ _____ ፣_____

2. “ቡ” እና “ቁ” ፊደላትን መነሻ ላይ በማድረግ ቃላት መስርቱ፡

ሀ. ቡ = _____ ፣ _____ ፣_____

ለ. ቁ = _____ ፣ _____ ፣ _____

👂 ማዳመጥ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ቢ

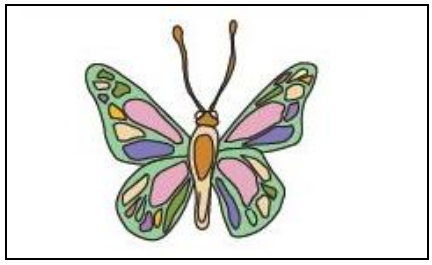

ቢራቢሮ

ቂ

ቂጣ

🗝 ቃላት

ቢሮ

በቂ

ቀቢ

ቂጣ

✍ መጻፍ

መልመጃ

1.የ ቢ እና ቂ ፊደልን ደግማችሁ ጻፉ።

ቢ _____ ፣ _____ ፣_____

ቂ _____ ፣ _____ ፣_____

2.ቢ እና ቂ ፊደልን በቃል መነሻ ላይ በማድረግ ቃል ጻፉ።

ቢ= _____ ፣ _____ ፣ _____

ቂ= _____ ፣ _____ ፣_____

☞ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ባ ቃ

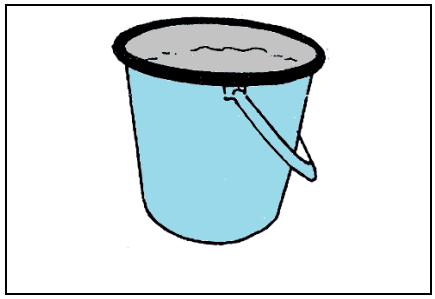

ባልዲ

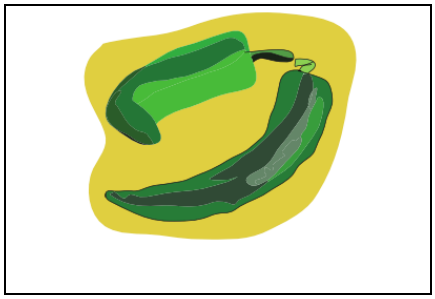

ቃሪያ

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ቃላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ።

ባላ ቃል
ባባ በቃ
ካባ ደቃ

✍ መጻፍ

መልመጃ

1. የ “ባ” እና “ቃ” ን ድምፆች ደጋግማችሁ ጻፉ።

ባ_____ ፣ _____ ፣ _____

ቃ_____ ፣ _____ ፣ _____

2. ባ እና ቃ ፊደልን በቃል መነሻ ላይ በማድረግ ቃል ጻፉ።

ባ = _____ ፣ _____ ፣ _____

ቃ= _____ ፣ _____ ፣_____

👂 ማዳመጥ

☞ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ቤ

ቤት

ቄ

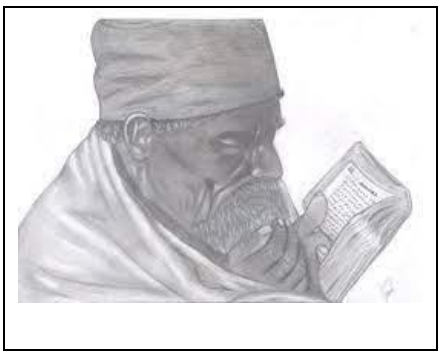

ቄስ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደል የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ።

ቤቢ	ሱቄ
ቅቤ	ሳቄ
ከቤ	ቄራ

✍ መጻፍ

መልመጃ

1. የ ቤ እና ቄ ን ፊደል ደጋግማችሁ ጻፉ።

ቤ _____ ፣ _____ ፣_____

ቄ_____ ፣ _____ ፣_____

2. ቤ እና ቄን መነሻ በማድረግ ቃል ጻፉ።

ቤ= _____ ፣ _____ ፣ _____

ቄ= _____ ፣ _____ ፣ _____

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ብ ⬇ ቅ ⬇

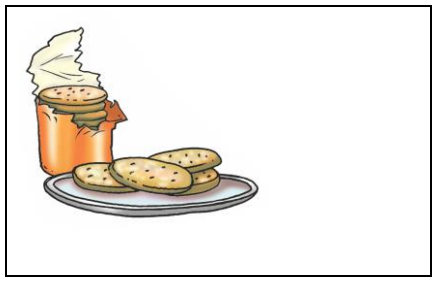

ብስኩት

ቅርጫት

🗝 ቃላት

ብር	ቅል
ቅብ	ቆቅ
ብቻ	ብቅ

✍መጻፍ

መልመጃ

1. የ“ብ” እና የ“ቅ”ን ፊደል ደጋግማችሁ ጻፉ።

ብ _____ ፣ _____ ፣ _____

ቅ _____ ፣ _____ ፣ _____

2. “ብ” እና “ቅ”ን መነሻ በማድረግ ቃል ጻፉ።

ብ= _____ ፣ _____ ፣ _____

ቅ= _____ ፣ _____ ፣ _____

☞ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ቦ ቆ

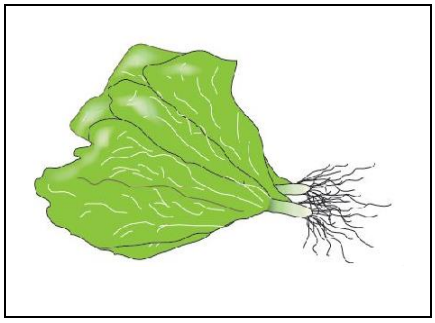

ቦቲ ቆስጣ

🗝ቃላት

ዳቦ ቆሎ

ቦይ ቆላ

ሸቦ ቆጮ

✍መጻፍ

መልመጃ

1. የ“ቦ” እና የ“ቆ”ን ፊደል ደጋግማችሁ ጻፉ።

ቦ_____ ፣ _____ ፣_____

ቆ_____ ፣ _____ ፣_____

2. “ቦ” እና “ቆ”ን መነሻ በማድረግ ቃልፃፉ።

ቦ = _____ ፣ _____ ፣ _____

ቆ = _____ ፣ _____ ፣ _____

✍መጻፍ

መልመጃ

ቀጥሎ ተዘበራርቀው የተቀመጡትን ፊደላት በቅደም ተከተል ፃፉ።።

ቤ ቡ ባ በ ቦ ብ ቢ

_____

_____

ቄ ቁ ቃ ቀ ቆ ቅ ቂ

_____

_____

መልመጃ

በሚከተሉት ሆሄያት ቃላት ጻፉ።።

1. በ = _____ ቀ= _____
2. ቡ = _____ ቁ= _____
3. ቢ = _____ ቂ= _____
4. ባ = _____ ቃ= _____
5. ቤ = _____ ቄ= _____
6. ብ = _____ ቅ= _____
7. ቦ = _____ ቆ= _____

☞ተተኳሪ ፊደላት

በ ቀ	ቡ ቁ	ቢ ቂ	ባቃ	ቤቄ	ብ ቅ	ቦ ቆ

መልመጃ

1. ከ“በቀ” - “ቦቆ” ያሉትን ፊደላት በክፍት ቦታው ደግማችሁ ፃፉ።

_____

_____

2. የተዘለሉ የ“በ”ን እና “ቀ”ን ፊደላት በትክክል አሟልታችሁ ፃፉ።

በ_____ _____ _____ ቤ___ ___

ቀ _____ _____ _____ _____ _____ቆ

3.በምሳሌው መሰረትየተጓደለውን ፊደል አሟሉ።

ምሳሌ፡- ቡ ቁ

1. ቁ ___
2. __ ቦ
3. ቆ __
4. ብ __
5. ቂ __

4. ስዕሎቹ ከወከሉት የመጀመሪያ ፊደል ጋር አዛምዱ።

በ

ቢ

ቂ

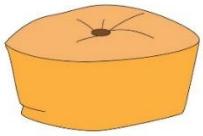

ባ

ቃ

ቤ

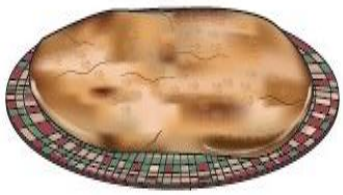

ቆ

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የተጓደሉትን የ“በ” እና “ቀ” ዘር ሆሄያትን አሚልታችሁ ፃፉ::

   በ___ ___ ባ____ _____ ቦ

   ቀ__ ቂ ___ ___ ቅ___

2. የ“በ” እና “ቀ” ፊደል ዘሮችን መነሻ በማድረግ ቃል ጻፉ::

ምዕራፍ ሁለት

ቤት

የምዕራፉ ዓላማዎች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- **የሚነበብላችሁን ታሪክ በማዳመጥ መልዕክቱን ትናገራላችሁ፤**
- **በመኖሪያ ቤታችሁ ውስጥ ያሉ ቁሳቁሶችን ትናገራላችሁ፤**
- **አዳዲስ ሆሄያትን/ ድምፆችን ታነባላችሁ፤**
- **ሆሄያትን ከድምፅ ጋር ታዛምዳላችሁ፤**
- **ባለሁለት ፊደል ቃላትን ትፅፋላችሁ/ ትመሰርታላችሁ፤**

👂 አዳመጠ መናገር

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ አዳምጡና ጥያቄዎችን መልሱ

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደልን ከምስል ጋር ማንበብ

ጠ

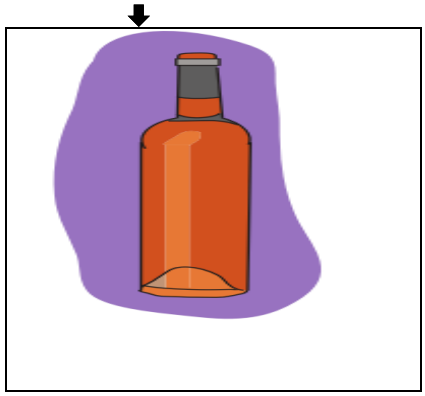

ጠርሙስ

መ

መጥረጊያ

ረ

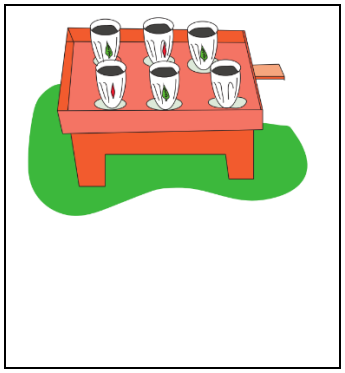

ረከቦት

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ጠቡ	መጣ	ረሳ
ላጠ	ቆመ	ቀረ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ጡ ሙ ሩ

ጡሩንባ

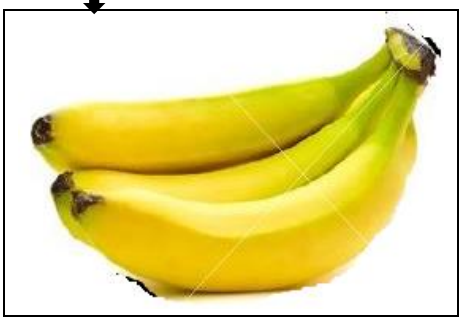

ሙዝ

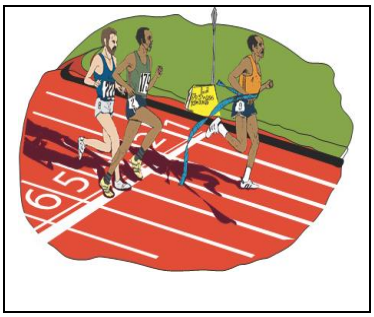

ሩጫ

🗝 ቃላት፡-

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ጡት	ሙዝ	ሩቅ
ሩጡ	ሙቅ	መጡ

🕮ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ጢ ሚ ሪ

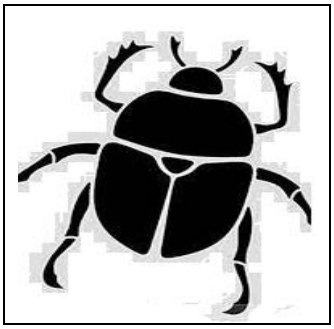

ጢንዚዛ

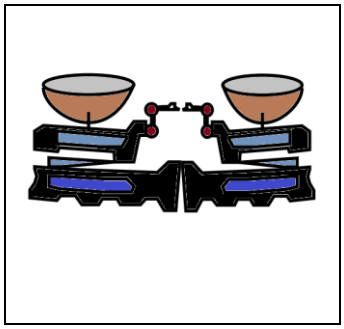

ሚዛን

ሪዝ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ጢሙ	ሚጡ	መሪ
ጢጢ	ሚሚ	ሱሪ

☞ ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ጣ ማ ራ

ጣሳ

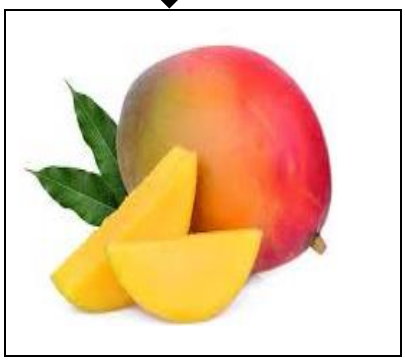

ማንጎ

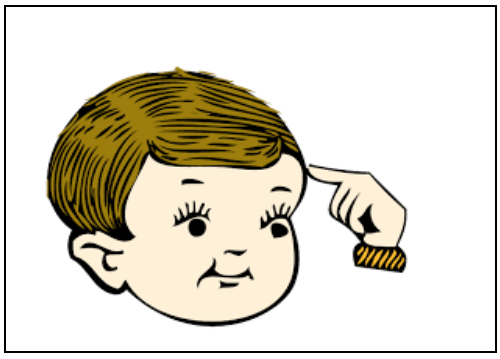

ራስ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ጣመ	ማማ	ራራ
ጠጣ	ማረ	ጣሪያ

🕮ንባብ

☞ ጤ ሜ ሬ

ጤፍ

ሜዳ

ሬት

🗝 ቃላት

ቢጤ	ቁሜ	በሬ
ጤሰ	ሜዳ	ማሬ

✍ መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ ላይ ፊደላቱን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ጤ - ቢጤ ሜ- ሜዳሬ-በሬ

.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ጥ ⬇

ጥንቸል

ም ⬇

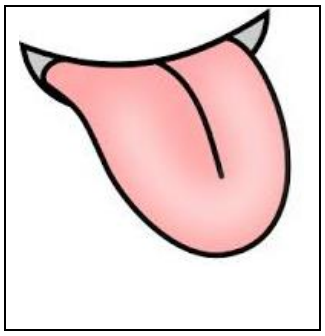

ምላስ

ር ⬇

እርግብ

🗝 ቃላት

ጥም	ምሳ	ርቢ
ጥጥ	ምጤ	ጥር
ጥቢ	ምጥ	ማር

📖ንባብ

ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ጠ ⬇

ጦጣ

ሞ ⬇

የሞተር ሳይክል

ሮ ⬇

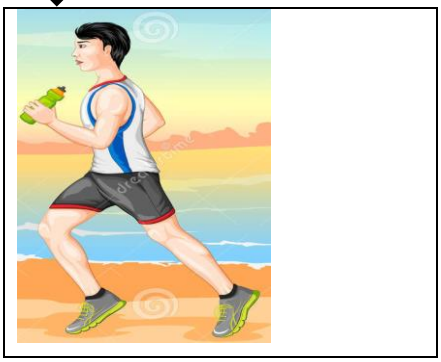

መሮጥ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ጦመ	ሞቀ	ሮሮ
ጡጦ	ማሞ	በሮ
መጡ	ሞተ	መሮ

✍ መፃፍ

መልመጃ

1. ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታከ“ጠ” አስከ “ጦ” የተጓደሉትን ሆሄያትን አሟልታችሁ ፃፉ።።

ጠ __ __ __ __ __ ጦ

2. ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታ ከ“መ” እስከ “ሞ” ያሉትን የተጓደሉ ሆሄያት ፃፉ።።

መ __ __ ማ __ __ __

3. ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታ ከ“ረ” እስከ “ሮ” ያሉትን የተጓደሉ ሆሄያት ፃፉ።።

ረ ሩ ___ ራ ___ ___ ሮ

4. በተማራችኋቸው ፊደላት ባለ ሁለት ሆሄ ቃል ጻፉ፡

👂 ማዳመጥ

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ እያዳመጣችሁ በመሀል የሚጠይቋችሁን ጥያቄዎች መልሱ።።

📖ንባብ

ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ደ ተ ፈ

ደብተር

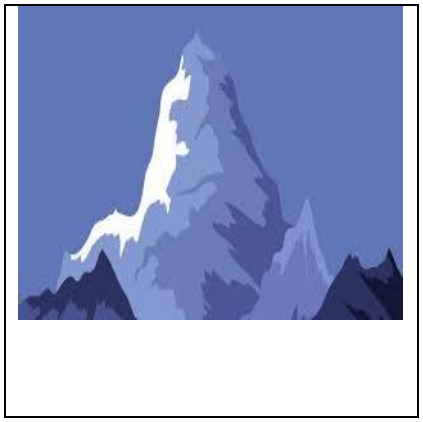

ተራራ

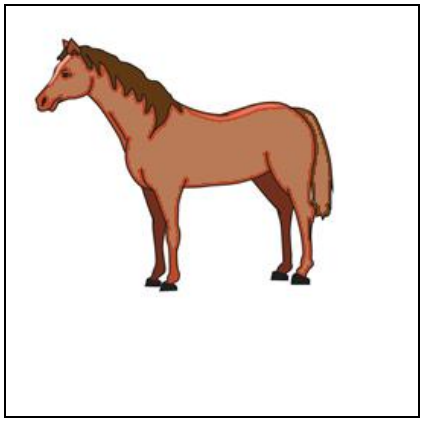

ፈረስ

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ደራ	ተራ	ፈራ
ደማ	ሞተ	ፈታ

☞ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ዱ ቱ ፉ

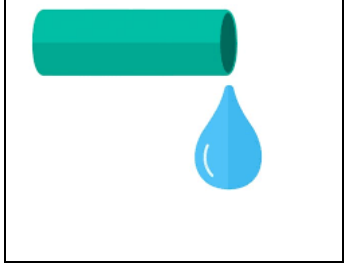

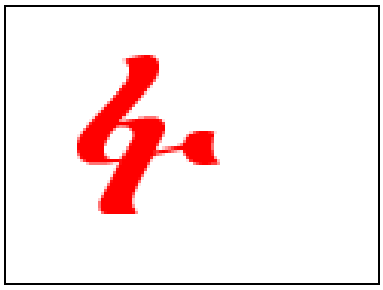

ዱባ ቱቦ

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ዱቤ	ጣቱ	ጠፉ
ዱላ	ቱባ	ሰፉ

🕮ንባብ

ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ዲ ቲ ፊ

ቲማቲም ፊኛ

ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ቃዲ	ቦቲ	ፊት
ረዲ	ቤቲ	ሰፊ

ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ዳ ታ ፋ

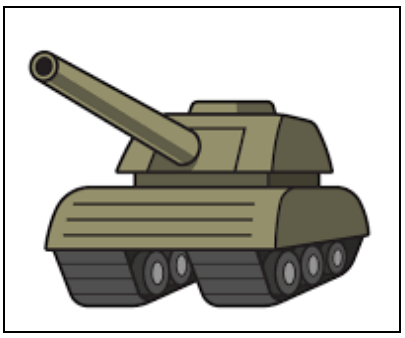

ዳቦ ታንክ ፋኖስ

ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ዳር	ቦታ	ፋፋ
ዳቦ	ቃታ	ሰፋ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ዴ ቴ ፌ

ቴሌቪዥን ፌስታል

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ጥዴ	ቤቴ	ፌጦ
ዳዴ	ጣቴ	ቡፌ

👂 ማዳመጥ

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ድ ት ፍ

ድመት

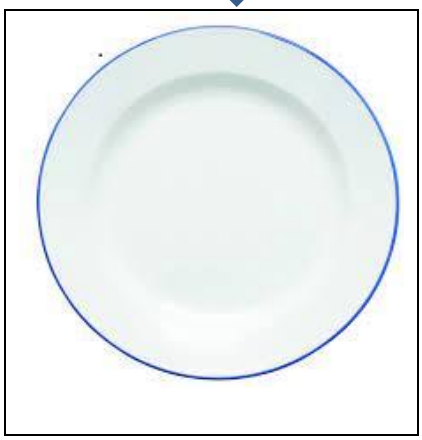

ትሪ

ፍራፍሬ

🗝ቃላት

ድድ	ትሪ	ፍሬ
ድሮ	ጣት	ፍም

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ዶ ቶ ፎ

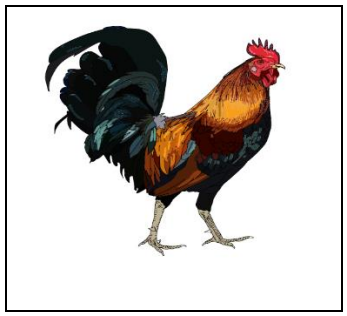

ዶሮ

ቶምቦላ

ፎጣ

ቃላት

ዶቃ	መቶ	ፎጣ
ባዶ	ትቶ	ፎቶ

መልመጃ

1. ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታ ከ “ደ- ዶ” የተጓደሉ ሆሄያት ፃፉ።

ደ ዱ ___ _____ ዴ _____ ___

2. ከዚህ በታች ባለው ክፍት ቦታ ከ “ተ - ቶ” ያሉትን የተጓደሉ ሆሄያት ፃፉ።

ተ ___ ቲ ___ _____ ት _____

3. ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታ ከ “ፈ - ፎ” ያሉትን የተጓደሉ ሆሄያት ፃፉ።

ፈ ___ _____ _____ _____ ፎ

4. ከዚህ በታች ባለው ክፍት ቦታ በ “ደ፤ ተ እና ፎ” ባለሁለት ሆሄ ቃል ፃፉ።።

ደ _____

ተ _____

ፎ _____

ተዘውታሪ ቃላት

			
			

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ሰ ⬇

ሰርግ

አ ⬇ 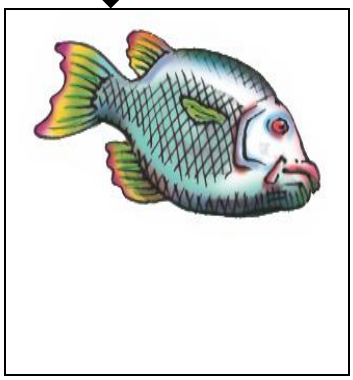

አሳ

ነ ⬇

ነርስ

🗝ቃላት

ሰራ	አፍ	ነቃ
ሰጠ	አማ	ነዳ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ሱ ⬇

ሱፍ

ኡ ⬇

ኑ ⬇

ኑግ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ሱቅ	ኡፍ	ኑኑ
ረሱ	ኡኡ	ቀኑ

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ሲ ኢ ኒ

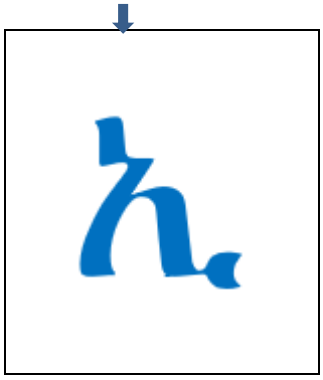

ሲሚንቶ ኒያላ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

መሲ	ኢሳ	ስኒ
ሲጥ	ኢፋ	ቡኒ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ሳ ኣ ና

ሳሙና

አምፖል

ናና ከረሜላ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ሳባ	አቶ	ናና
ሳራ	አለ	ፋና
ሳማ	አጡ	ናማ

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ሴ ኤ ኔ

ሴት

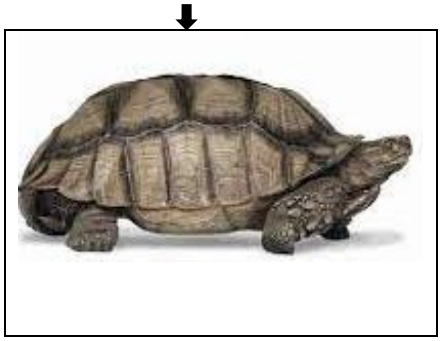

ኤሊ

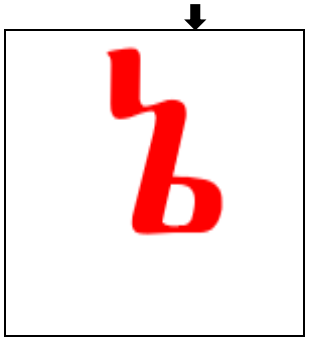

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ሴት	ሰኔ
ሴም	እኔ
ሴራ	ቀኔ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ስ	እ	ን
	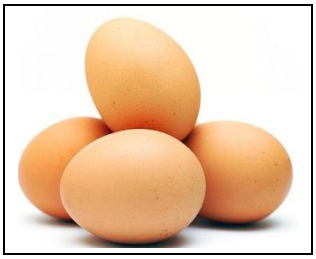	
ስድስት	እንቁላል	ንስር አሞራ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ስም	እሱ	ንቂ
ስር	እማ	ንብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ሶ ሉ ኖ

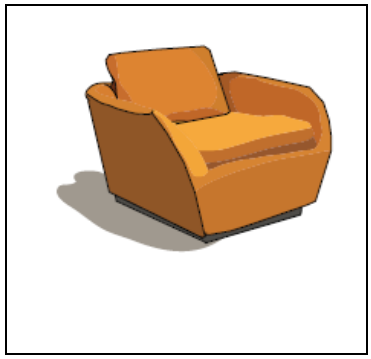

ሶፋ

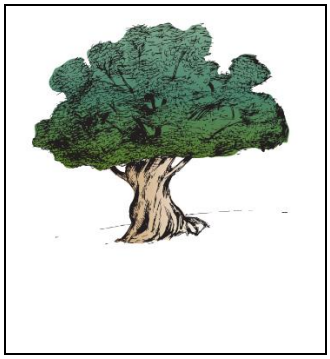

የአዳ ዛፍ

የኖራ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማንበብ

ሶል	ኦና	ኖረ
በሶ	ኦሞ	መኖ

የምዕራፉ ማጠቃለያ

በዚህ ምዕራፍ አዳዲስ ፊደሎችን ተምራችኋል። የ “ጠ”፣ “መ”፣ “ረ”፣ “ደ”፣ “ተ”፣ “ፈ”፣ “ሰ”፣ “አ” እና “ነ” ፊደሎችን ከነዘራቸው ለይታችኋል።እነዚህን ፊደሎች ከስዕሉ ጋር በማዛመድ አይታችኋል። በተጨማሪም በፊደሎቹ ባለሁለት ሆሄ ቃል በመመስረት ተለማምዳችኋል።

የክለሳ ጥያቄዎች

ትዕዛዝ፡- በሚከተለው ሠንጠረዥ ውስጥ ተዘበራርቀው የገቡትን ሆሄያት በቅደም ተከተል አስተካክላችሁ ጻፉ፡፡

ደ	ተ	ፈ	ና	ቶ	ኔ	ፍ
አ	ዱ	ቱ	ፉ	ፎ	ት	ኦ
ነ	ኡ	ዲ	ቲ	ፊ	እ	ዶ
ዳ	ኑ	ኢ	ን	ኤ	ድ	ቴ
ዶ	ኒ	ፊ	ኣ	ዬ	ታ	ፋ

መልመጃ

ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታ የተጓደሉትን የ“ሰ”፣“ነ”፣“ጠ”፣ “አ” እና “ደ” ዘሮች በማሟላት ፃፉ፡፡

1. ሰ ___ ___ ___ ሴ ___ ___
2. ነ ___ ኒ ___ ___ ን ኖ
3. ጠ ጡ ___ ___ ___ ___ ጦ
4. አ ___ ___ ___ ___ ___ ኦ
5. ደ ___ ___ ዳ ___ ___

ምዕራፍ ሶስት
ትምህርት ቤት

የምዕራፉ አላማዎች

ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- ስዕልን በማየት ታሪኩን ትገምታላችሁ፤
- የሚነበብላችሁን ታሪክ በማዳመጥ መልዕክቱን ትገልፃላችሁ፤
- ከትምህርት ቤት ጋር የተገናኙ ተዘውታሪ ቃላትን ትለያላችሁ፤
- አዳዲስ ሆሄያትን ታነባላችሁ፤
- ድምፅን ከሆሄያት ጋር ታዛምዳላችሁ፤
- ባለሶስት ሆሄ ቃላትን ትመሰርታላችሁ፤

👂 ማዳመጥ

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንበብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ

🔒 ተዘውታሪ ቃላት

📖 ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ገ ወ ካ

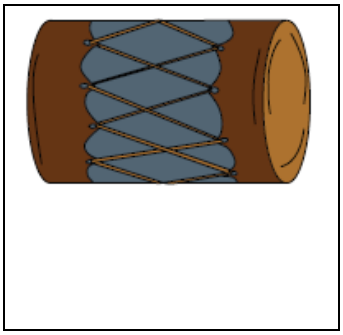

ገመድ ወንፊት ከበሮ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ገ	በ	ረ	ገበረ	ወፈረ	ወ	ፈ	ረ
ገ	በ	ሬ	ገበሬ	ከበረ	ከ	በ	ረ
ወ	ቀ	ጠ	ወቀጠ	ከበበ	ከ	በ	በ

✍መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ወጠረ	ከሰረ
.....	.....
.....	.....
.....	.....

📖 ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ጉ ዉ ኩ

ጉሬዛ

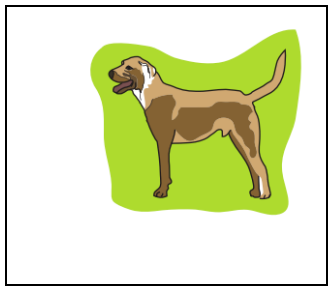

ውሻ

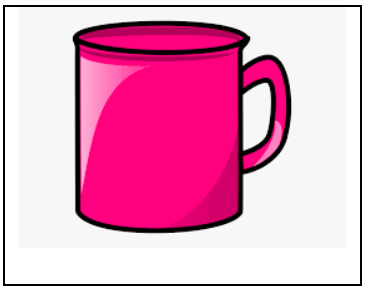

ኩባያ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ጉ	ሮ	ሮ	ጉሮሮ	ዉጋት	ው	ጋ	ት
ጉ	በ	ት	ጉበት	ማረኩ	ማ	ረ	ኩ
ው	ቢ	ት	ውቢት	ኩምቢ	ኩ	ም	ቢ

✍መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ጉበት	ውቢት	ኩምቢ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

🕮 ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ጊ ዊ ኪ

ጊታር

ዊ

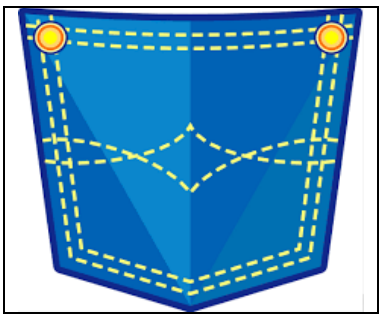

ኪስ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ጊ	ታ	ር	ጊታር
ታ	ዳ	ጊ	ታዳጊ
ሰ	ዋ	ዊ	ሰዋዊ

አዊ	አ	ዊ	
ኪሳራ	ኪ	ሳ	ራ
ማራኪ	ማ	ራ	ኪ

✍መጻፍ

ጊታር	ሰዋዊ	ኪሳራ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

📖 ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ጋ ዋ ካ

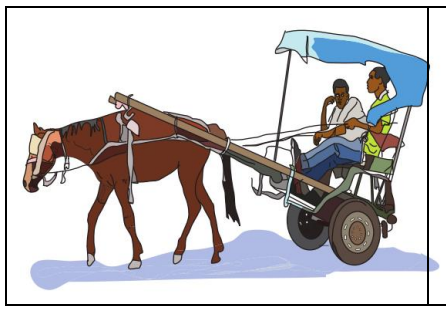

ጋሪ

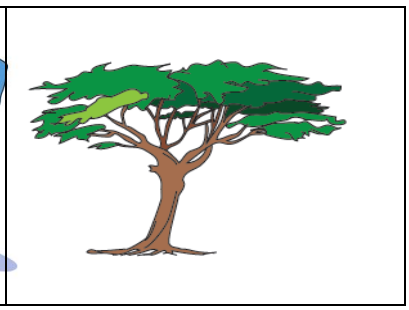

ዋርካ

ካልሲ

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ዋ	ር	ካ	ዋርካ	ካርታ	ካ	ር	ታ
ካ	ው	ያ	ካውያ	ዋንዛ	ዋ	ን	ዛ
ጋ	ወ	ን	ጋወን	በረካ	በ	ረ	ካ

✍መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ዋርካ	ካርታ	ጋቢና
.....	.....	.....
.....	.....	.....

📖 ንባብ

ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ጌ ቄ ኬ

ጌጥ

ቄ

ኬክ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

አ ራ ጌ አራጌ ትኬት ት ኬ ት

ጉ ራ ጌ ጉራጌ ምትኬ ም ት ክ

✍መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

አራጌ ትኬት

....

....

📖 ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ግ ው ክ

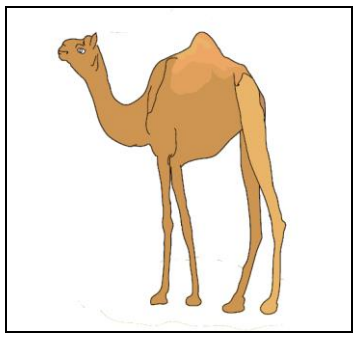

ግመል

ውሻ

ክብሪት

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ግ	ብ	ር	ግብር	ክብር	ክ	ብ	ር
ግ	ን	ድ	ግንድ	ክራር	ክ	ራ	ር
ስ	ው	ር	ስውር	እውቅ	እ	ው	ቅ

✍መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።።

ግንብ	ነውር	ክንድ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

📖 ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ጎ ኮ ዎ

ጎማ

ኮፍያ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ጎ	በ	ዝ	ጎበዝ	ሰዎች	ሰ	ዎ	ች
ጎ	በ	ጠ	ጎበጠ	ኮከብ	ኮ	ከ	ብ
ጎ	ረ	ሰ	ጎረሰ	ኮሌታ	ኮ	ሌ	ታ

✍መጻፍ

መልመጃ

1. በ “ገ፣ ወ እና ከ” ፊደላት የተመሰረቱ ባለሶስት ሆሄ ቃል ጻፉ።።

ገ .....

ወ .....

ከ .....

2. የተጓደሉትን ፊደላት በማሟላት ቃል መስርቱ።።

1. ገ __ ድ
2. ከ __ ሮ
3. __ ንድ
4. __ ሮሮ
5. ኩራ __

👂 ማዳመጥ

"አርፋጁ ተማሪ" በሚል ርዕስ መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ እያዳመጣችሁ ጥያቄን መልሱ።።

📖 ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ዘ ለ የ

ዘንቢል

ለካ

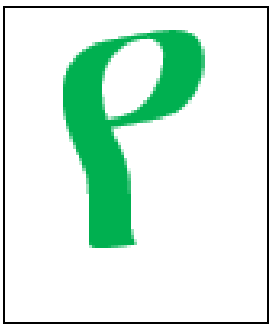

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ዘ	ቢ	ብ	ዘቢብ	የቆየ	የ	ቆ	የ
ዘ	መ	ረ	ዘመረ	ለቀመ	ለ	ቀ	መ
ዘ	ገ	የ	ዘገየ	ለበሰ	ለ	በ	ሰ
ዘ	ለ	ለ	ዘለለ	ለገሰ	ለ	ገ	ሰ

✍ መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ዘመረ	ነጠለ
.....	.....
.....	.....
.....	.....

🕮 ንባብ

ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ዙ ሉ ዩ

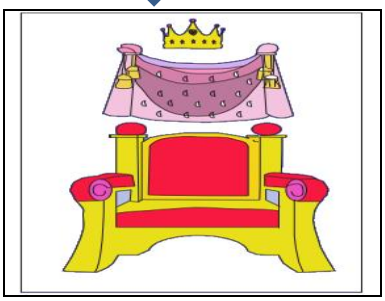

ዙፋን

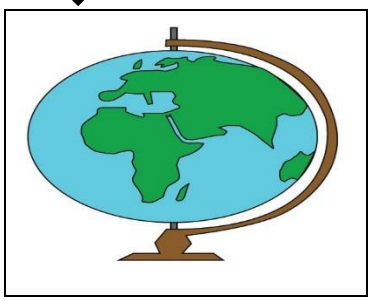

ሉል

ዩኒፎርም

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

አ	ገ	ዙ	አገዙ
ዙ	ሪ	ያ	ዙሪያ
ታ	ረ	ዙ	ታረዙ

ቀለሉ	ቀ	ለ	ሉ
ደለሉ	ደ	ለ	ሉ
ዘለሉ	ዘ	ለ	ሉ

✍መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ዙሪ	ቆለሉ	ለዩ
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....
.....	.....	.....

📖 ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ዚ	ሊ	ዩ
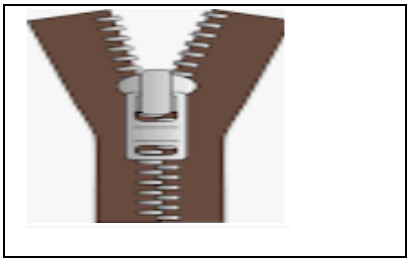		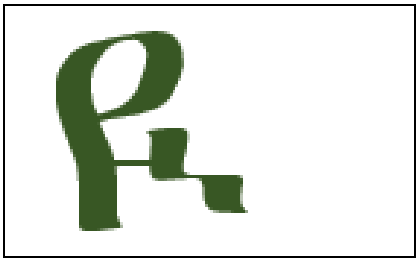
ዚፕ	ሊጥ	

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ዚ	ነ	ት	ዚነት
መ	ዚ	ቃ	መዚቃ
አ	ዚ	ም	አዚም

ኤሊ	ኤ	ሊ	
ብዩ	ብ	ዩ	
አሊ	አ	ሊ	

✍ መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

መዚቃ ኤሊ

…… ……

…… ……

…… ……

📖 ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ዛ ላ ያ

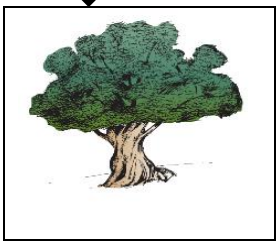

ዛፍ

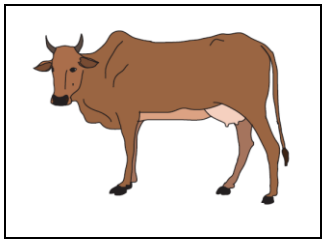

ላም

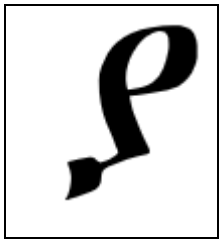

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ዛ	በ	ረ	ዛበረ		ዋልያ	ዋ	ል	ያ
ዛ	ቢ	ያ	ዛቢያ		ሜላት	ሜ	ላ	ት
አ	ያ	ት	አያት		ቃላት	ቃ	ላ	ት

✍ መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ዛከረ ቃላት ያያ

…… …… ……

…… …… ……

…… …… ……

📖 ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ዝ ል ይ

ዝሆን

ልጅ

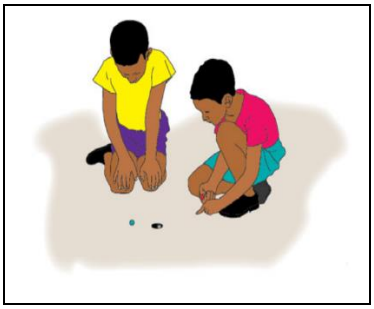

ብይ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

ዝ	ሆ	ን	ዝሆን
ዝ	ር	ግ	ዝርግ
ዝ	ላ	ይ	ዝላይ

ልብስ	ል	ብ	ስ
ልገሳ	ል	ገ	ሳ
በላይ	በ	ላ	ይ

✍ መጻፍ

ከዚህ በታች በቀረበው ክፍት ቦታ በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ዝርያልብስ መሳይ

....
....
....

📖 ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ዘ ሎ ዮ

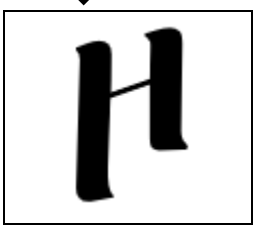

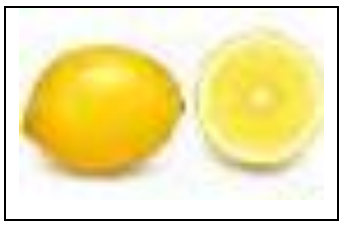

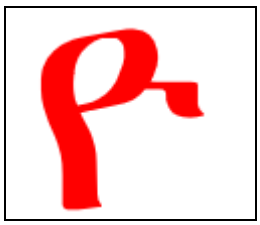

ሎሚ

☞ ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል

አ	ዞ	ረ	አዞረ
ዮ	ዲ	ት	ዮዲት

በቆሎ	በ	ቆ	ሎ
አለሎ	አ	ለ	ሎ

✍ መጻፍ

ትዕዛዝ፡- ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታ የተጓደሉትን የ“ሰ”፣“ነ”፣ “ጠ”፣ “አ” እና “ደ” ዘሮች በማሟላት ፃፉ።

1. ሰ ___ ___ ___ ሴ ___ ___
2. ነ ___ ኒ ___ ___ ንኖ
3. ጠ ጡ ___ ___ ___ ___ ጦ
4. አ ___ ___ ___ ___ ___ ኦ
5. ደ___ ___ ዳ ___ ___ ___

የክለሳ ጥያቄዎች

ትዕዛዝ፡- ከዚህ በታች ባለው ባዶ ቦታ የተጓደሉትን የ “ገ፣ ወ፣ ከ፣ ዘ፣ ለ፣ እና የ” ፊደል ዘሮችን በማሟላት ጻፉ።

1. ገ ___ ጊ ___ ___ ግ ___
2. __ ዉ ዊ __ ዌ __ __
3. __ __ ኪ ካ __ ክ __
4. ዘ __ __ ዛ ዜ ___ ዞ

5. __ ሉ __ __ ሌ __ ሎ

6. የ __ __ ያ __ ይ __

ምዕራፍ አራት
ጓደኛሞቹ

የምዕራፉ አላማዎች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- ✓ ያዳመጣችሁትን ምንባብ መልዕክት ትናገራላችሁ፤
- ✓ ስዕልን በማየት ታሪክን ትገምታላችሁ፤
- ✓ ተዘውታሪ ቃላትን ትለያላችሁ፤
- ✓ ለተለመዱ ቃላት ፍቺ ትሰጣላችሁ፤
- ✓ አዳዲስ ሆሄያትን ወይም ድምፆችን ታነባላችሁ፤
- ✓ ድምፆችንና ሆሄያትን ታዛምዳላችሁ።

👂 ማዳመጥ

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ እያዳመጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።

🔒 ተዘውታሪ ቃላት

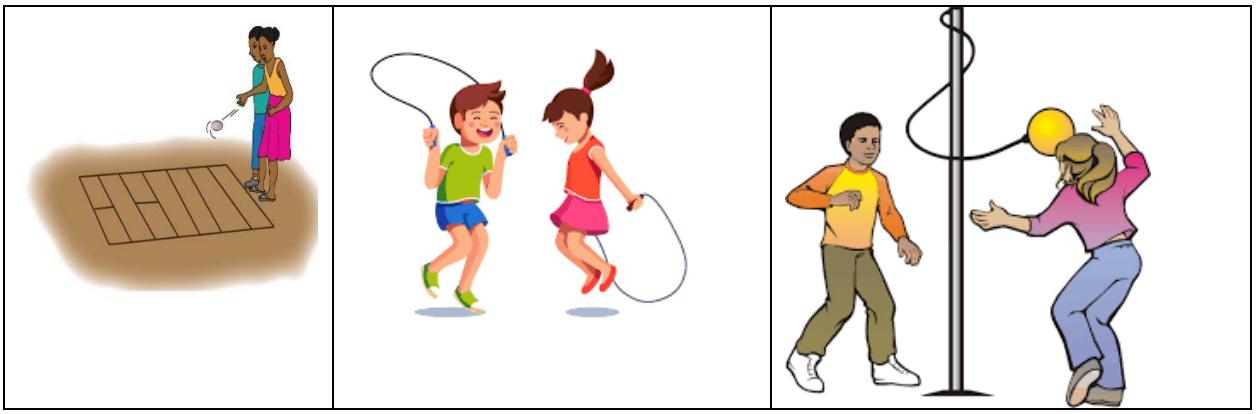

📖 ንባብ

☞ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ኘ ጨ ቸ

ዋኘ

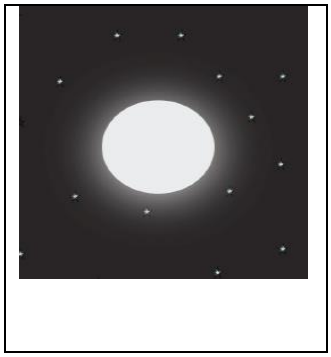

ጨረቃ

ቸከለ

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን መነጠልና ማጣመር።

መነጠል			ማጣመር
አ	ገ	ኘ	አገኘ
ጨ	ር	ቅ	ጨርቅ
ቸ	ኮ	ለ	ቸኮለ

ማጣመር	መነጠል		
ተመኘ	ተ	መ	ኘ
ጨመረ	ጨ	መ	ረ
ቸለሰ	ቸ	ለ	ሰ

📖ንባብ

ተተኪሪ ፊደል

☞ ኙ

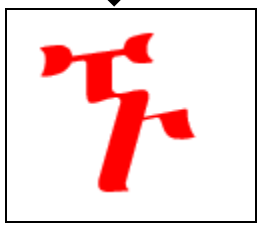

ጩ

ጩሉሌ

ቹ

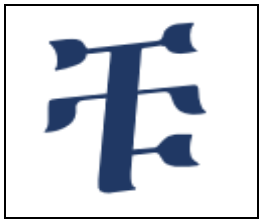

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን መነጠልና ማጣመር።

አ	ገ	ኙ	አገኙ
ጫ	ጨ	ት	ጫጨት
ሰ	ለ	ቹ	ሰለቹ

ተመኙ	ተ	መ	ኙ
ጨጩው	ጨ	ጨ	ው
ተማቹ	ተ	ማ	ቹ

📖ንባብ

ተተኳሪ ፊደልን ማንበብ

☞ ኚ ጪ ቺ

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

አ	ጥ	ኚ	አጥኚ
አ	ው	ጪ	አውጪ
አ	መ	ቺ	አመቺ

ጎብኚ	ጎ	ብ	ኚ
አንቺ	አ	ን	ቺ
አምጪ	አ	ም	ጪ

✍መጻፍ

በሚከተለው የዛፍ ስዕል ላይ በሚገኙት ሳጥኖች ውስጥ የቤተሰብ ስሞችን ጻፉ።

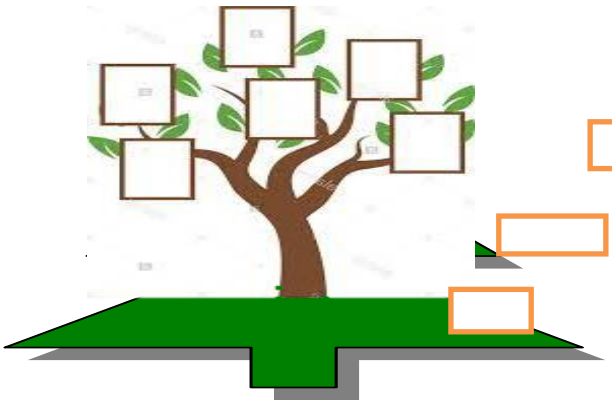

እናት

🕮ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ኛ ⬇

ተኛ

ጫ ⬇

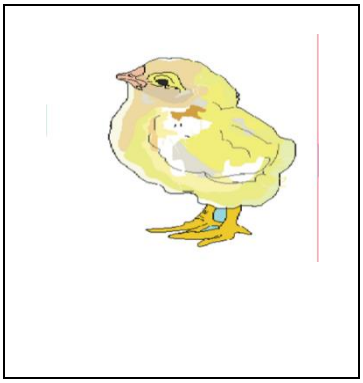

ጫጩት

ቻ ⬇

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

በ	ረ	ኛ	በረኛ
መ	ፍ	ጫ	መፍጫ
መ	ፍ	ቻ	መፍቻ

ዋንጫ	ዋ	ን	ጫ
ዘበኛ	ዘ	በ	ኛ
ቻርት	ቻ	ር	ት

📖ንባብ

ተተኳሪ ፊደል

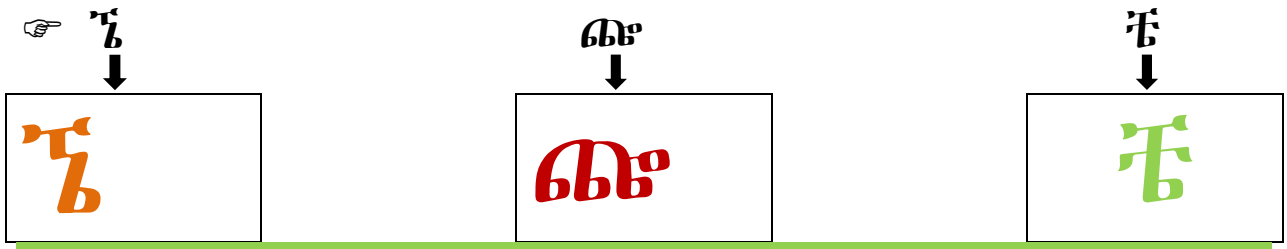

🗝ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ተ	ቀ	ኜ	ተቀኜ
ቅ	ን	ጩ	ቅንጩ
በ	ል	ቼ	በልቼ

ተናኜ	ተ	ና	ኜ
መጥጩ	መ	ጥ	ጩ
አምቼ	አ	ም	ቼ

✍መጻፍ

ትዕዛዝ፡- በሚከተለው ክፍት ቦታ ላይ ተተኳሪ ፊደሎችን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ኘኜ ....

ጨጩ ....

ቸቼ ....

📖ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ኝ ⬇ ጭ ⬇ ች ⬇

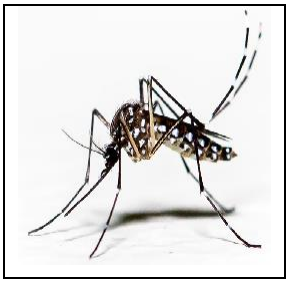

ትንኝ

ጭራ

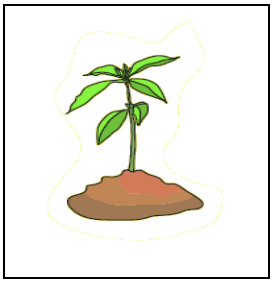

ችግኝ

🗝ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ስ	ን	ኝ	ስንኝ
ጭ	ፈ	ራ	ጭፈራ
ች	ሎ	ታ	ችሎታ

ስመኝ	ስ	መ	ኝ
ጭልፋ	ጭ	ል	ፋ
ድንች	ድ	ን	ች

✍መጻፍ

መልመጃ

በተሰጡት ሆሄያት ባለሶስት ሆሄ ቃላት መስርቱ።

ጨ	+	መ	+	ረ	⟹	ጨመረ
		ረ		ቃ		ጨረቃ
		ር		ቅ		
		በ		ጠ		
		ለ		ጠ		

ፊ		ረ		
ረ		ሰ		

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደልን ማንበብ

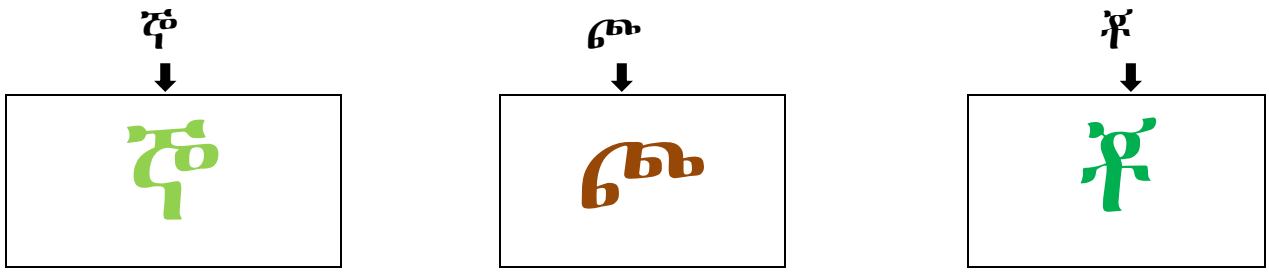

🗝ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ም	ሾ	ት	ምሾት
መ	ዋ	ጮ	መዋጮ
ም	ዮ	ት	ምዮት

ዳሾች	ዳ	ሾ	ች
እጮኛ	እ	ጮ	ኛ

✍መጻፍ

መልመጃ

1. በምሳሌው መሰረት በሰንጠረዡ ውስጥ ባሉት ፊደሎች ባለሶስት ሆሄ ቃል መስርቱ።

በ	ተ	ት	ኘ	ራ
ጫ	ረ	ጭ	መ	ቻ

ኛ	ፈ	ዘ	ባ	ጨ

ምሳሌ፡- 1. በረኛ

2. ጫጨት

2. በምሳሌው መሠረት ሌሎች ፊደላትን በመጠቀም ባለሶስት ሆሄ ቃል መስርቱ።

ቀ ጨ ኔ =ቀጨኔ

ጨ ረ ር =ጨረር

ማዳመጥ

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁ ምንባብ እያዳመጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።

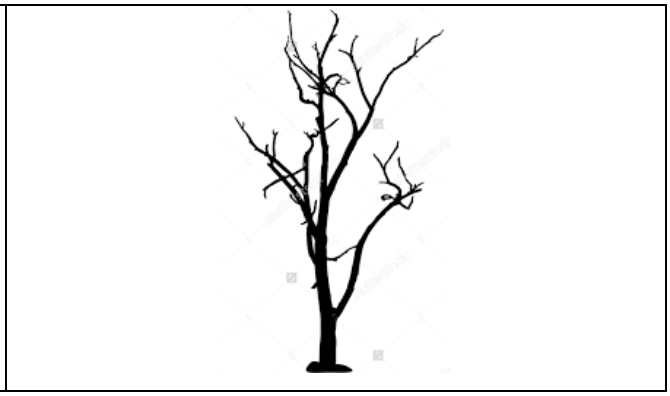

ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ሀ ዐ ጀ

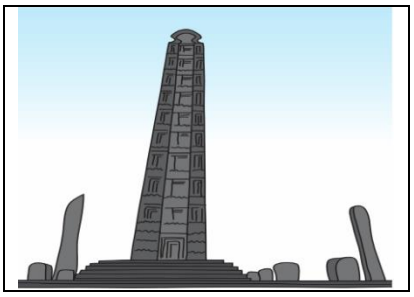

ሀውልት

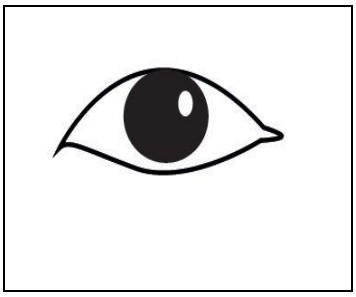

ዐይን

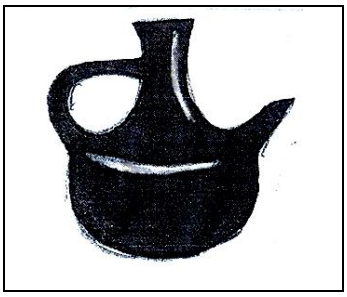

ጀበና

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሀ	ብ	ት	ሀብት
ዐ	ል	ቦ	ዐልቦ
ጀ	ል	ባ	ጀልባ

ሀሳብ	ሀ	ሳ	ብ
ዐይን	ዐ	ይ	ን
ጀርባ	ጀ	ር	ባ

📖ንባብ

☞ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ሁ ⬇

2

ሁለት

ዑ ⬇

ዑደት

ጁ ⬇

ጁስ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሁ	ለ	ት	ሁለት
ዉ	ደ	ት	ዉደት
ፈ	ራ	ጭ	ፈራጭ

ሁኔታ	ሁ	ኔ	ታ
ዉመር	ዉ	መ	ር
ወዳጭ	ወ	ዳ	ጭ

🕮ንባብ

ተተኳሪ ፊደል

☞ ሂ ዒ ጂ

ሂጃብ

ዒላማ

ጂንካ

🗝ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሂ	ሳ	ብ	ሂሳብ
ዒ	ላ	ማ	ዒላማ
ጂ	ን	ካ	ጂንካ

ሂሩት	ሂ	ሩ	ት
ዒማን	ዒ	ማ	ን
ጅራት	ጅ	ራ	ት

🕮ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ሃ

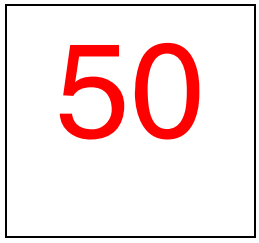

ሃምሳ

ዓ

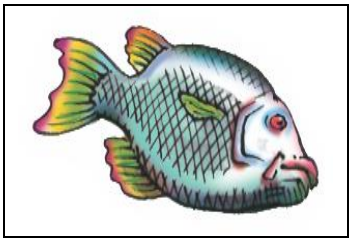

ዓሳ

ጃ

ጃንጥላ

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሃ	ም	ሳ	ሃምሳ
ዓ	ላ	ማ	ዓላማ
ጃ	ኬ	ት	ጃኬት

ሃምዛ	ሃ	ም	ዛ
ዓርማ	ዓ	ር	ማ
ጃርት	ጃ	ር	ት

✍መጻፍ

መልመጃ

1. በሚከተሉት ክፍት ቦታዎች ላይ ተተኪሪ ፊደሎችን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ሀ ሃ ....

ዐ ዓ ....

ጀ ጄ ....

🕮 ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ሄ ⬇

ሄሊ

ዔ ⬇

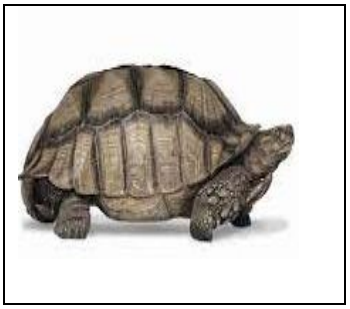

ጀ ⬇

ጀት

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሄ	ዋ	ን	ሄዋን
ጉ	ባ	ዔ	ጉባዔ
ወ	ዳ	ጀ	ወዳጀ

ሄለን	ሄ	ለ	ን
ሱባዔ	ሱ	ባ	ዔ
ጋርጀ	ጋ	ር	ጀ

🕮 ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ህ ⬇

ዕ ⬇

ዕ

ጅ ⬇

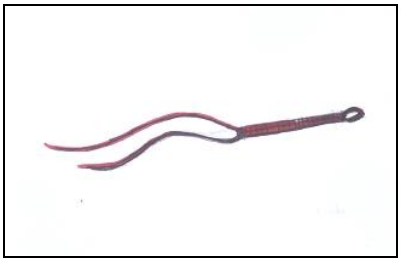

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ህ	ን	ፃ	ህንፃ
ዕ	ለ	ት	ዕለት
ጅ	ራ	ት	ጅራት

ህዝብ	ህ	ዝ	ብ
ዕንቁ	ዕ	ን	ቁ
ጅማት	ጅ	ማ	ት

የቃላት ፍቺ

መልመጃ

የሚከተሉትን የተለመዱ ቃላት ፍቺ ጻፉ።

1. በላ = _____
2. ሄደ =_____
3. ተኛ =_____
4. ተነሳ= _____
5. ቀየረ= _____
6. ቀመሰ= _____
7. ነገረ = _____

📖ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ሆ ዖ ጀ

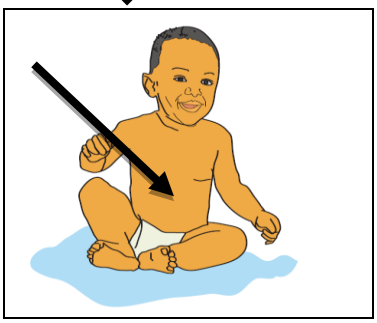

ዖ

ሆድ ጀግ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሆ	ለ	ታ	ሆለታ
ና	ዖ	ል	ናዖል
ጀ	ን	ያ	ጀንያ

ሆቴል	ሆ	ቴ	ል
ናዖድ	ና	ዖ	ድ
ቆንጆ	ቆ	ን	ጀ

መልመጃ

የሚከተሉትን ሆሄያት በማዛመድ ባለሶስት ሆሄ ቃላት መስርቱ።

ወ ቀ ከ አ ፀ		ደ		ደ ሰ ነ ገ ቀ	=	ወደደ

ሰ	ረ	
መ	በ	

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የ “ኘ፣ ጨ፣ ቸ፣ ሀ፣ ዐ እና ጀ” ፊደል ዘሮችን ጻፉ?

ኘ ___ ____ ____ ____ ____ ____

ጨ ___ ____ ____ ____ ____ ____

ቸ ___ ____ ____ ____ ____ ____

ሀ ___ ____ ____ ____ ____ ____

ዐ ___ ____ ____ ____ ____ ____

ጀ ___ ____ ____ ____ ____ ____

2. በማጣመር የቀረቡትን ባለሶስት ሆሄ ቃላት በመነጣጠል ጻፉ?

ማጣመር	መነጠል		
ቁንጮ			
ርችት			
በረኛ			

3. ተነጣጥለው የቀረቡትን ባለሶስት ሆሄ ቃላት በማጣመር ጻፉ?

መነጠል			ማጣመር
መ	ሆ	ን	
ዓ	ላ	ማ	
ጂ	ግ	ራ	

4. ለሚከተሉት የተለመዱ ቃላት ፍቺ ስጡ።

1. ተራመደ=_____

2. አየ = _____

3. ቸኮለ= _____

4. ጨመረ=_____

5. ጠላ= _____

ምዕራፍ አምስት
ተክሎች

የምዕራፉ አላማዎች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- **ያዳመጣችሁትን ምንባብ መልዕክት ትናገራላችሁ፤**
- **የፊደላትን ትለያላችሁ፤**
- **ሆሄያትን ከሆሄ ጋር ታዛምዳላችሁ፤**
- **በቃል ውስጥ ያሉ ድምፆችን በማጣመርና በመነጠል ታነባላችሁ፤**
- **ነጠላ ዐረፍተ ነገሮችን ትጽፋላችሁ፤**
- **ለተለመዱ ቃላት ፍቺ ትሰጣላችሁ፡፡**

👂 ማዳመጥ

መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ እያዳመጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ፡፤

🔒 ተዘውታሪ ቃላት

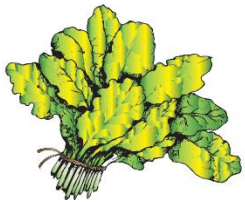

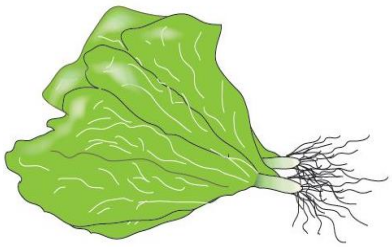

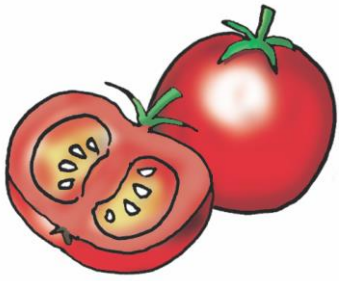

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ሸ ፀ ዥ

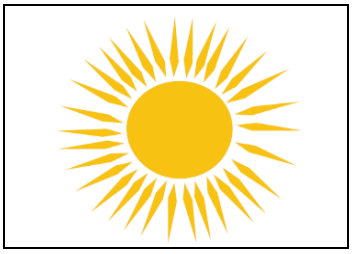

ዥ

ሸሚዝ ፀሐይ

🗝ቃላት

በተተኳሪ ፊደል የተመሰረቱ ቃላትን መነጠልና ማጣመር።

መነጠል			ማጣመር
ሸ	መ	ተ	ሸመተ
ፀ	ሎ	ት	ፀሎት
ቅ	ዥ	ት	ቅዥት

ማጣመር	መነጠል		
ሸለለ	ሸ	ለ	ለ
ፀፀት	ፀ	ፀ	ት
ቃዥች	ቃ	ዥ	ት

📖ንባብ

☞ ተተኳሪ ፊደል

ሹ ፁ ዡ

ፁ ዡ

ሹሩባ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሹ	ራ	ብ	ሹራብ
ቀ	ረ	ፀ	ቀረፀ
አ	ዛ	ገ፞	አዛገ፞

ሹመት	ሹ	መ	ት
ንፁህ	ን	ፀ	ህ
ጋባገ፞	ጋ	ባ	ገ፞

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል

ሺ ሺ

ቂ ቂም

ጊር ጊር

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሺ	በ	ሺ	ሺበሺ
አ	ና	ቂ	አናቂ
ተ	ገ	ጊ	ተገጊ

ልበሺ	ል	በ	ሺ
ቀራቂ	ቀ	ራ	ቂ
ተያጊ	ተ	ያ	ጊ

📖ንባብ

ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

☞ ሻ ⬇

ሻይ

ፃ ⬇

ፃፈ

ጉ ⬇

ጉንጥላ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሻ	ን	ጣ	ሻንጣ
ህ	ን	ፃ	ህንፃ
ግ	ብ	ጉ	ግብጉ

ሻወር	ሻ	ወ	ር
ቀረፃ	ቀ	ረ	ፃ
መያጉ	መ	ያ	ጉ

🕮ንባብ

ተተኳሪ ቃላት

☞ ሼ ⬇

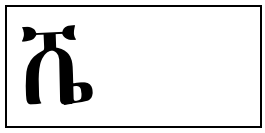

ቄ ⬇

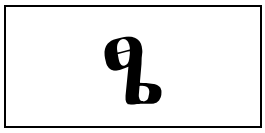

ጌ ⬇

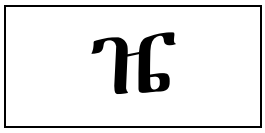

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ፊደላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ለ	ብ	ሼ	ለብሼ
ድ	ም	ቄ	ድምቄ
ፈ	ዝ	ጌ	ፈዝጌ

ደርሼ	ደ	ር	ሼ
ቅላቄ	ቅ	ላ	ቄ
ተክገፍ	ተ	ክ	ገፍ

✍ መጻፍ

መልመጃ

1. በሚከተለው ክፍት ቦታ ላይ ተተኳሪ ፊደሎችን ደጋግማችሁ ጻፉ።

ሸ ሼ ....

ዠገሬ ....

ፀ ፄ ....

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል

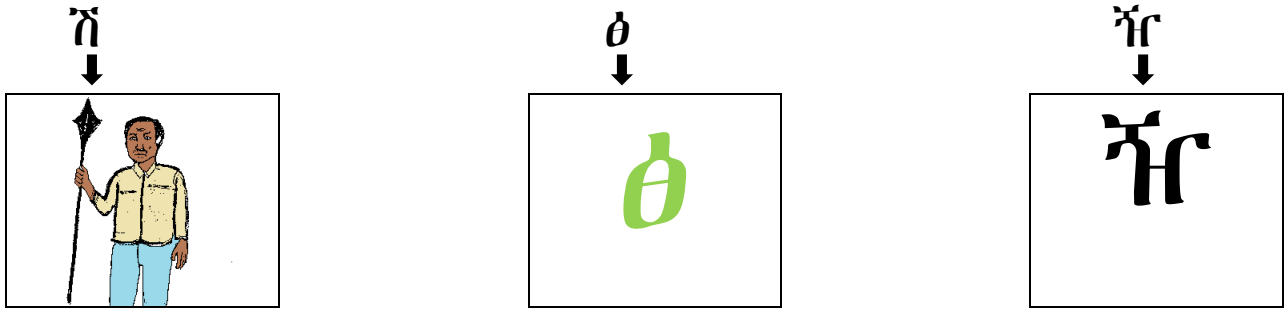

ሸማግሌ

🗝 ቃላት

በተተኳሪ ቃላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ሸ	በ	ት	ሸበት
ፅ	ዳ	ት	ፅዳት
ጋ	ባ	ዥ	ጋባዥ

አቡሸ	አ	ቡ	ሸ
ፅዮን	ፅ	ዮ	ን
አዛዥ	አ	ዛ	ዥ

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል

ሾ ↓

ፆ ↓

ፆ

ዣ ↓

ዣ

፦ ቃላት

በተተኳሪ ቃላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል፡፡

ሾ	ር	ባ	ሾርባ
ፆ	መ	ች	ፆመች

እርሾ	እ	ር	ሾ
ቀርፆ	ቀ	ር	ፆ

✍መጻፍ

ትዕዛዝ፡- በሚከተሉት ሠንጠረዦች ውስጥ ያሉትን ፊደላት
በማቀናጀት ቃላት መስርቱ፡፡

↓

ወ	ተ	ት
ቀ	ማ	
ሳ	ሪ	ስ

ምሳሌ፡-1. ወተት 4. ተማሪ

2. ቀማ 5. ወቀሳ

3. ሳጎን

ቅ	ጣ	ት
ር		ሁ
ጫ	ጨ	ት

		ሰ	ጠ
	ጥ	ል	ፍ
	ጥ	ፍ	ር

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

ማዳመጥ

መምህራችሁ የሚያስደምጧችሁን ምንባብ እያነበባችሁ ጥያቄዎችን መልሱ

📖ንባብ

ተተኳሪ ፊደል

☞ ጰ	ፐ	ፗ
ጰ	ፐ	ፗ
☞ ጱ	ፑ	ጱ
ጱ		ጱ

✍መጻፍ

መልመጃ

በምሳሌው መሠረት ነጠላ አረፍተ ነገሮችን ጻፉ።

ምሳሌ፡-

1. **ማርሸት ሾርባ ጠጣች።**
2. **እያሱ እርሳስ ቀረፀ።**
3. **ተማሪዎች ችግኝ ተከሉ።**

📖ንባብ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ጲ ፕ ቨ

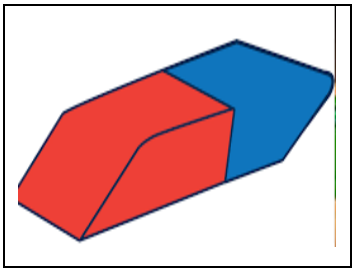
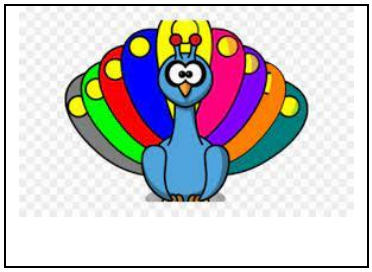

ላጲስ

🗝 ቃላት

በተተኪሪ ፊደል የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ፕ	ያ	ሳ	ፕያሳ
ፕ	ን	ሳ	ፕንሳ

ላጲስ	ላ	ጲ	ስ
ፒያኖ	ፒ	ያ	ኖ

📖ንባብ

☞ተተኪሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ጳ ፓ ቫ

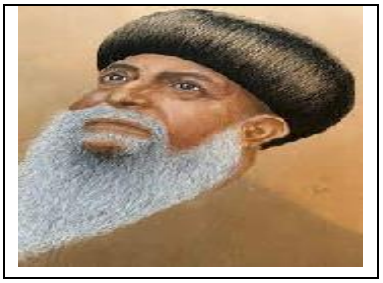

ጳጳስ ፓፓያ ቫዮሊን

ቃላት

በተተኳሪ ቃላት የተመሰረቱ ቃላትን ማጣመርና መነጠል።

ጳ	ጉ	ሜ	ጳጉሜ
ፓ	ር	ክ	ፓርክ

ፓስቲ	ፓ	ስ	ቲ
ቫኔላ	ቫ	ኔ	ላ

☞ተተኳሪ ፊደል ከምስል ጋር ማንበብ

ጴ ፔ ቬ

ጴ		
	ፔርሙስ	ቬሎ

☞ ተተኳሪ ፊደል

ጰ ፕ ቭ

ጰ	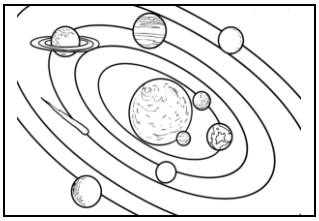	ቭ
	ፕላኔት	

☞ ተተኳሪ ፊደል

ጰ ⬇

ጰ

ፖ ⬇

ፖሊስ

ቮ ⬇

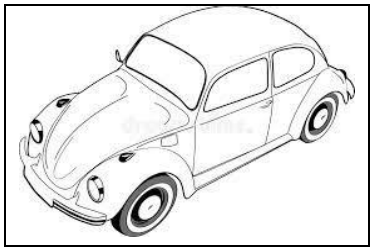

ቮልስ

✍መጻፍ

መልመጃ

የተጓደሉትን ዐረፍተነገሮች አሟልታችሁ ጻፉ፡፡

ደብተር	ተማሪ	ሱቅ	ፒያኖ	ፓፓያ

1. ኤልዳና _____በላች፡፡
2. ፉዓድ ጎበዝ _____ ነው፡፡
3. ሕይወት _____ገዛች፡፡
4. ናታን _____ሄደ፡፡
5. ኪያ _____ መጫወት ይወዳል፡፡

የቃላት ፍቺ

መልመጃ

1. በመጀመሪያው ብርጭቆ ውስጥ ያሉትን ቃላት በሁለተኛው ብርጭቆ ውስጥ ካሉት ፍቻቸው ጋር አዛምዱ።

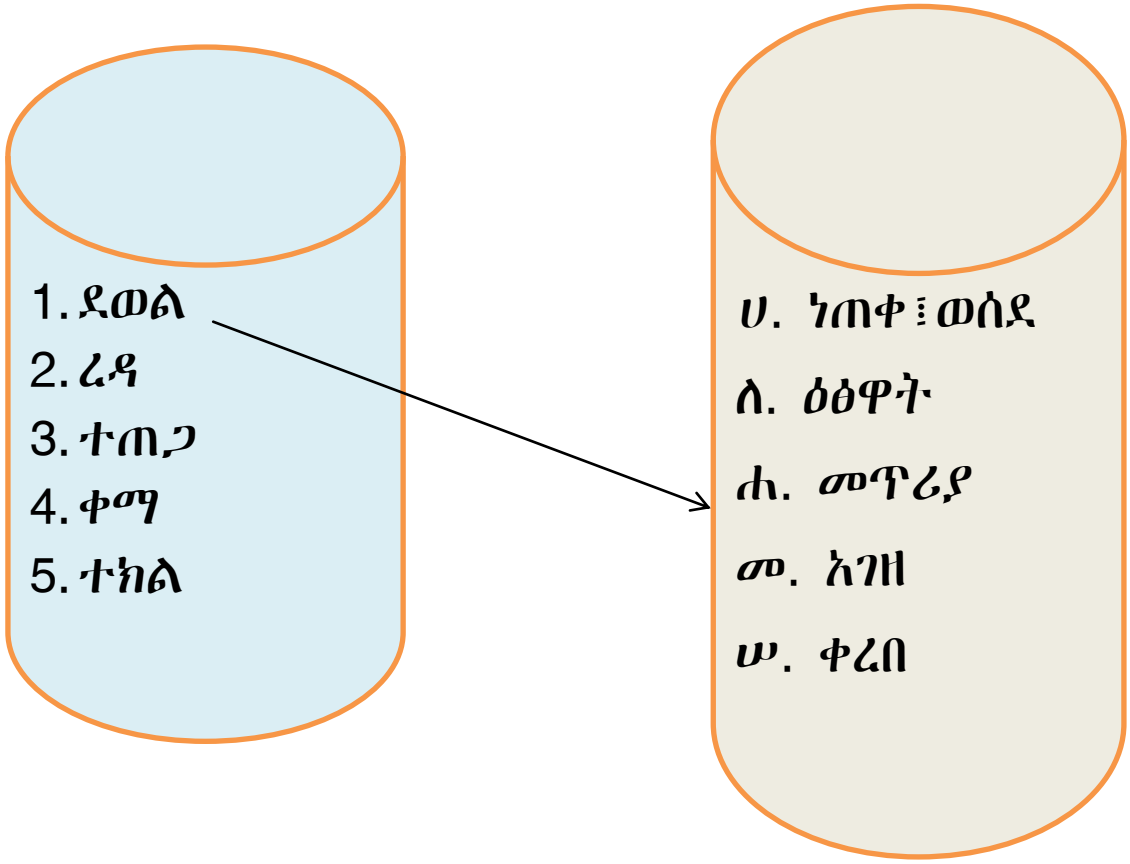

የክለሳ ጥያቄዎች

መልመጃ

በሳጥኑ ውስጥ ተዘበራርቀው የሚገኙትን ፊደላት በማጣመር ባለሶስት ሆሄ ቃል መስርቱ።

ፖ	ቭ	ኟ	ሹ	ስ	ቮ	ር	ነ	ላ	ፀ
ል	አ	ጉ	መ	ጲ	ት	እ	ሻ	ዛ	

ምዕራፍ ሰድስት
የመንገድ ደህንነት

የምዕራፉ አላማዎች

ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ

- **ያዳመጣችሁትን ምንባብ መልዕክት ትናገራላችሁ፤**
- **ቃላት ትመሰርታላችሁ፤**
- **ከቃላት ላይ ቅጥያዎችን ትነጥላላችሁ፤**
- **አጫጭር ዐረፍተ ነገር ትመሰርታላችሁ፤**

👂 ማዳመጥ

"የትራፊክፖሊሷ ምክር" በሚልመምህራችሁሚያስደምጧችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።

- ❖ ቅድመ ማዳመጥ

1. ርዕሱንና ስዕሉን በማየት የተረዳችሁትን ተናገሩ።
2. የትራፊክ መብራት አገልግሎቱ ምን ይመስላችኋል?

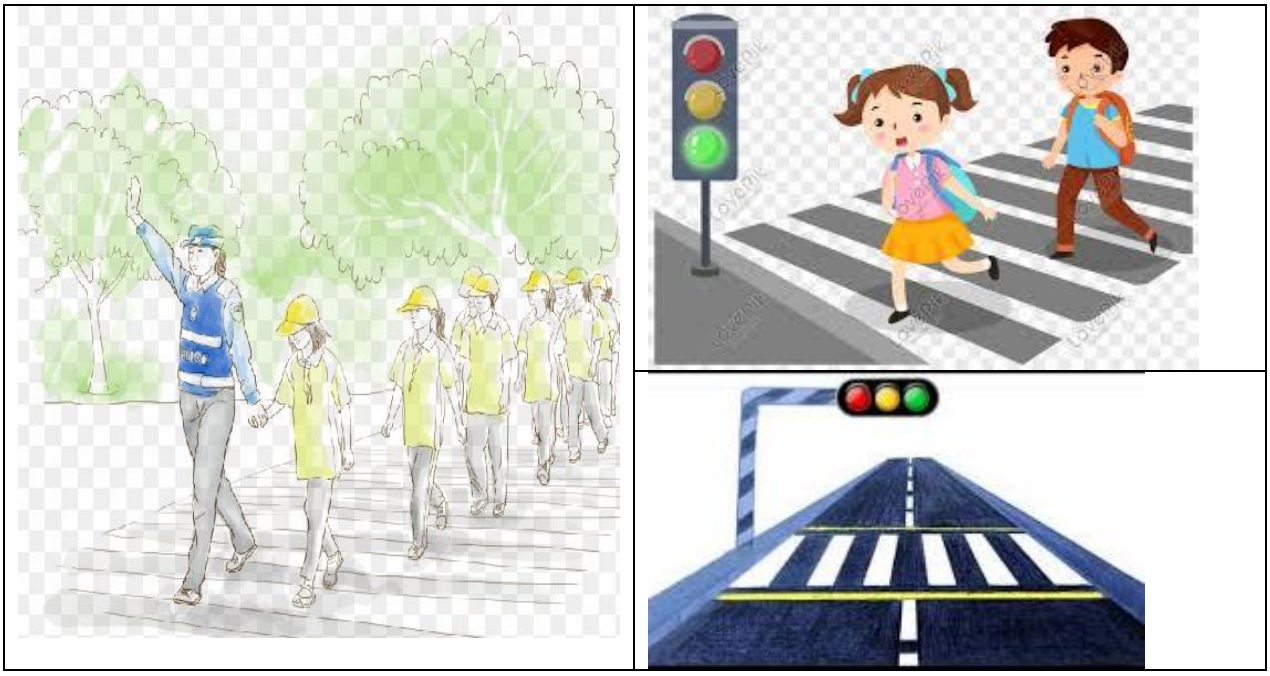

አዳምጦ መናገር

መልመጃ

የሚከተሉትን ጥያቄዎች ባዳመጣችሁት ምንባብ መሰረት የያዙትን ሀሳብ ትክክል ከሆነ እውነት ካልሆነ ደግሞ ሐሰት

በማለት በቃል መልሱ።

1. ቀይ መብራት ሲበራ እግረኛ ይሻገራል።
2. እግረኞች መንገድ ከማቋረጣቸው በፊት ግራና ቀኝ ማየት አለባቸው።

🔒 ተዘውታሪ ቃላት

የአስፓልት መንገድ	ትራፊክ ፖሊስ	ሰዎች(መንገድ ላይ የሚታዩ)
የእግረኛ መሻገሪያ(ዜብራ)	መኪናዎች	የትራፊክ መብራት

🗝 ቃላት

መነጠልና ማጣመር

መነጠል			ማጣመር
ወ	ተ	ት	ወተት
ው	ዳ	ሴ	ውዳሴ
ዉ	ር	ጭ	ዉርጭ
ጫ	ማ	ዎ	ጫማዎ

ማጣመር	መነጠል		
ወገን	ወ	ገ	ን
ውርስ	ው	ር	ስ
ዉበት	ዉ	በ	ት
ቤትዎ	ቤ	ት	ዎ

📖ንባብ

መልመጃ

መምህራችሁ በሚያነቡላችሁ መሰረት በጥንድ ሆናችሁ አንብቡ።

መንገድ ስናቋርጥ ቀኝና ግራ አቅጣጫን ማየት ይገባናል።

ልጆች ጨዋታ መጫወት ያስደስታቸዋል።

ወተት መጠጣት ጠንካራ ያደርጋል።

✍ መጻፍ

መልመጃ

1. በሚከተሉት ሆሄያት ባለሶስት ሆሄ ቃል መስርቱ።

1. ወ = <u>ወደደ</u> ፣ <u>ወርቅ</u> ፣ <u>ወንዝ</u>
2. ወ = _____ ፣ _____ ፣ _____
3. ዉ = _____ ፣ _____ ፣ _____
4. ው = _____ ፣ _____ ፣ _____
5. ዎ = _____ ፣ _____ ፣ _____

መልመጃ

የተጓደለውን ፊደል አሟሉ።

1. ፋና __ = ፋናዬ
2. __ ጤት
3. __ ዋህ
4. __ ሸት
5. __ ጣት
6. ዳክ __

ማዳመጥ

"ከቤና ጓደኞቹ" በሚል ርዕስ መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።

❖ቅድመ ማዳመጥ ጥያቄ

1. እናንተ ወደትምህርት ቤት ስትሄዱ መንገድ የምትሻገሩት እንዴት ነው?

አዳምጦ መናገር

የሚከተሉትን ጥያቄዎች ባዳመጣችሁት ምንባብ መሰረት በቃል መልሱ ።።

1. ሳምሶንና መሀመድ የፈጸሙት ተግባር ትክክል ነው ብላችሁ ታስባላችሁ? ለምን?
2. በመኪና መንገድ ላይ የምታቋርጡት እንዴት ነው?
3. እናንተስ እንደ ሳምሶን ጠንቃቆች ናችሁ? ወይስ እንደነሲፈን ዝንጉዎች ናችሁ?
4. ከምንባቡ የተረዳችሁትን መልዕክት ግለጹ።።

🗝 ቃላት

መነጠልና ማጣመር

መነጠል			ማጣመር
አ	ዩ	ዩ	አዩት
ይ	ሰ	ማ	ይሰማ
የ	ዋ	ህ	የዋህ
ተ	ራ	ዬ	ተራዬ

ማጣመር	መነጠል		
ይርጋ	ይ	ር	ጋ
ተለዩ	ተ	ለ	ዩ
ገላዬ	ገ	ላ	ዬ
የኔታ	የ	ኔ	ታ

መልመጃ

1. በምሳሌው መሠረት የመጨረሻ ድምፃቸው ተመሳሳይ የሆኑ ባለሶስት ሆሄ ቃላትን መስርቱ።

ምሳሌ፡-

| ድ | = 1. ዘመድ

2. ገመድ

3. አመድ

ሀ. | ጫ | = ለ. | ት | =

1.	1.
2.	2.
3.	3.

2. “ወ”ን መነሻ ላይ በማድረግ አራት ባለሶስት ሆሄ ቃል መስርቱ።

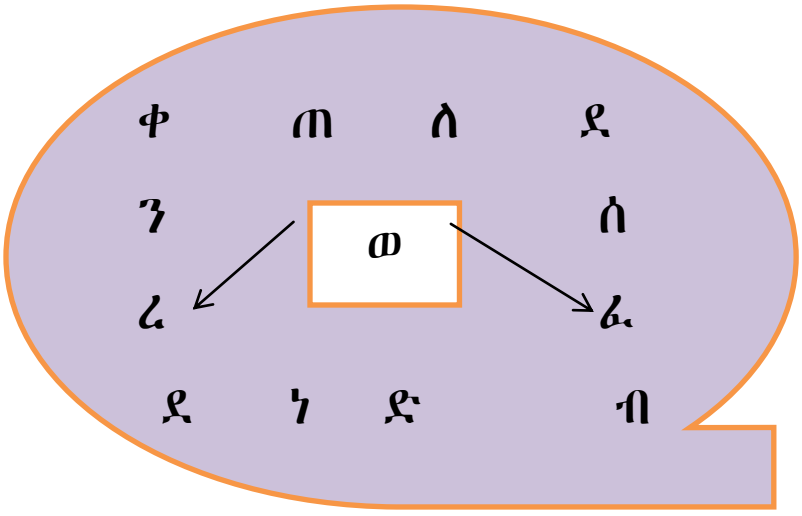

1. ወደብ
2.
3.
4.
5.
6.

ቅጥያዎችን መለየት

መልመጃ

1. በሚከተሉት ቃላት ውስጥ ያሉ ቅጥያዎችን ለዩ።

ምሳሌ፡-

1. ተማሪዎች = ተማሪ + ዎች
2. መዘነች = መዘነ + ች
3. በሬዎች = በሬ + ዎች
4. ቀየረች = ቀየረ + ች
5. እቃዎች = እቃ + ዎች
6. ወደቀች = ወደቀ + ች

2. ቃላትን ከቅጥያዎች ጋር በማዛመድ ቃል መስርቱ።

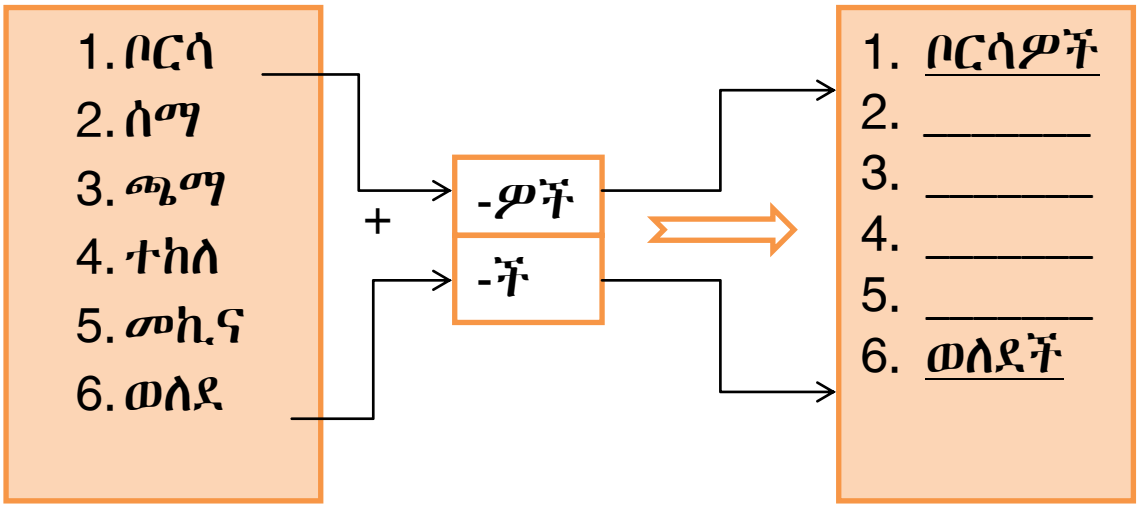

🕮 ንባብ፡-

መልመጃ

በቡድን ሆናችሁ ድምፃችሁን ከፍ አድርጋችሁ አንብቡ።

1. ሰላም መማር ትወዳለች።
2. አረንጓዴ ሲበራ መንገድ ተሻገሩ።
3. የግራ ጠርዝ መንገድ ይዛችሁ ተጓዙ።
4. መንገድ ስትሻገሩ የእግረኛን መንገድ ብቻ ተጠቀሙ።
5. የአባይ ወንዝ ተገደበ።
6. የህዳሴው ግድብ ኃይል ማመንጨት ጀመረ።

የቃላት ፍቺ

ለተለመዱ ቃላት ፍቺ መስጠት

ምሳሌ፡- 1. ተማረ = አወቀ

2. ህፃን = ልጅ፣ ታዳጊ

3. አዘነ= ተከፋ

4. ላጲስ= ማጥፊያ

መልመጃ

ሀ. ለሚከተሉት ቃላት ፍቺ ስጡ።

1. ሰማ = _____
2. መዘነ = _____
3. ቀየረ = _____
4. ትንሽ = _____
5. ብዙ = _____
6. ንፁህ = _____
7. ጠርዝ_____

✍ መጻፍ

መልመጃ

ከብርጭቆው ውስጥ የሚገኙትን ሆሄያት በማጣመር ባለሶስት እና ባለሁለት ሆሄ ቃል መስርቱ።

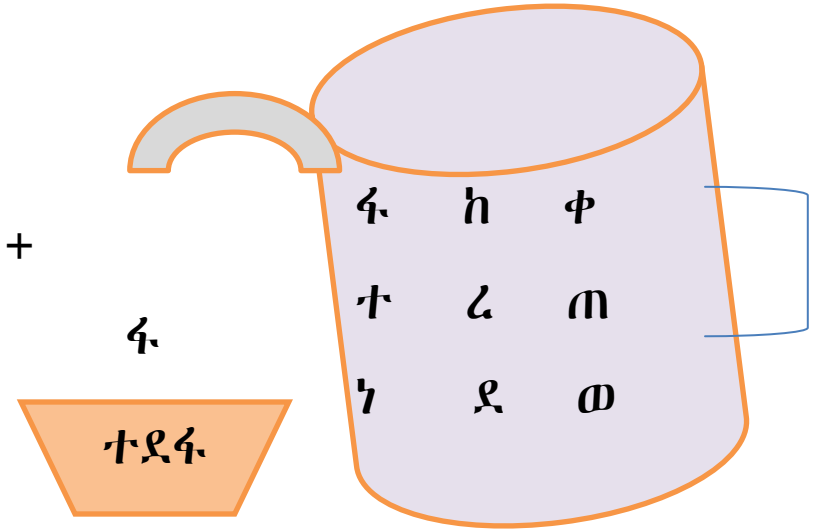

ባለሁለት ሆሄ ቃላት	ባለሶስት ሆሄ ቃላት
ምሳሌ፡- ፋፋ	ምሳሌ፡- ተደፋ
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5

ዐረፍተ ነገር

መልመጃ

1. በምሳሌው መሠረት በሳጥኑ ውስጥ ያሉትን ቃላት በማጣመር ዐረፍተ ነገር ጻፉ።።

ሜላት ዑመር ናኦል ማህሌት	እርሳስ ብስኩት ወተት ትምህርት ቤት **ጭማቂ**	በላ ሄደ ገዛች ጠጣች

ምሳሌ፡- ሜላት ወተት ጠጣች።።

1. _____ ::
2. _____ ::
3. _____::
4. _____::

📖ንባብ

መልመጃ

1. ከዚህ በታች የቀረበውን ምንባብ መምህራችሁ በሚያዙዋችሁ መሰረት አንብቡ።

አስተዋዩ ቢራራ

በአንድ ትንሽ ከተማ የሚኖሩ ሀብታም ባልና ሚስት ነበሩ። ቢራራ የሚባል ልጅ ነበራቸው። ቢራራ ጎበዝ ተማሪ ነው። የከተማው ሰዎች ፈላስፋው ቢራራ እያሉ ይጠሩታል። ፈላስፋው የሚሉት ሁሉንም ነገር ቆም እያለ ስለሚያስተውል ነው። ነፍሳትን አስተውሎ ማየት ይወዳል። የቤት ስራውን ይሰራል። ማታ ማታ ቤቱ በር ላይ በመቀመጥ ኮከቦችን መቁጠር ያስደስተዋል። እናትና አባቱ በመስኮት

የክለሳ ጥያቄዎች

መልመጃ

1. በሳጥኑ ውስጥ ያሉትን ሆሄያት በማጣመር አምስት ዐረፍተ ነገሮችን መስርቱ።

ሶስና	መፅሐፍ	በላ
ሙሐመድ	ብርቱካን	ጠጣች
ብሩክ	ወተት	ገዛ
ኢልሃን	ሙዝ	አነበበች

1. _____
   _____
2. _____
3. _____
   _____
4. _____
   _____
5. _____
   _____

መልመጃ

በቃላቱ ውስጥ የሚገኙትን ቅጥያዎች ለይታችሁ ጻፉ::

1. **ተነሳች=** _____
2. **ሮጠች=**_____
3. **ወደቀች =** _____
4. **ሰማች=** _____
5. **ጠጣች=** _____

ምዕራፍ ሰባት
ተረት

የምዕራፉ አላማዎች

ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ፡-

- ያዳመጣችሁትን ምንባብ ትተርካላችሁ፤
- በቃላት ውስጥ ያሉትን ፊደላት በማጣመርና በመነጠል ታነባላችሁ፤
- በፅሑፍ ውስጥ አዳዲስ ቃላትን ታነባላችሁ፤
- ለቃላት ተቃራኒ ፍቺ ትሰጣላችሁ
- አጫጭር አረፍተ ነገር ትመሰርታላችሁ፤
- ከቃላት ላይ ቅጥያዎችን ትነጥላላችሁ።

👂 ማዳመጥ

ምንባብን አዳምጦ መልዕክቱን መተረክ

ዶሮ እና ጭልፊት

- ቅድመ ማዳመጥ ጥያቄ

1. ስዕሉን በማየት ታሪኩ ስለምን እንደሆነ ተናገሩ?

- አዳምጦ መናገር

መልመጃ

የሚከተሉትን ጥያቄዎች በአዳመጣችሁት ታሪክ መሠረት በቃል መልሱ።

1. ተረቱ ስለምን ያወራል?
2. ዶሮ ከጭልፊት መርፌ የተዋሰችው ለምንድን ነው?
3. ጭልፊትና ዶሮ ለምን ተጣሉ?
4. ዶሮ ከነጫጩቶቿ መሬት ስትጭር የምትውለው ለምንድን ነው?
5. ከተረቱ ምን ተማራችሁ?

፦የቃላት ጥናት

መነጠልና ማጣመር

መነጠል			ማጣመር
ጨ	ረ	ቃ	ጨረቃ
ጩ	ኸ	ት	ጩኸት
ም	ን	ጭ	ምንጭ
መ	ጥ	ጩ	መጥጩ

ማጣመር	መነጠል		
ጪስ	ጪ	ስ	
ጭላጭ	ጭ	ላ	ጭ
ልዋጭ	ል	ዋ	ጭ
ጫጩት	ጫ	ጩ	ት

መልመጃ

1. የሚከተሉትን ቃላት በመነጠል ጻፉ።
2. ጭልፋ = _____
3. ጭማቂ = _____
4. ጨበጠ= _____
5. በልጩ = _____

2.			የሚከተሉትን ቃላት በማጣመር ጻፉ።	
1.	ጨ	ለ	ጠ=	_____
2.	አ	ጨ	ቀ=	_____
3.	ጨ	ለ	ጠ=	_____
4.	ጨ	ዋ	ታ=	_____
5.	ጨ	ረ	ቃ=	_____

📖 ንባብ

የሚከተሉትን ዐረፍተ ነገሮች ጥንድ ጥንድ በመሆንደጋግማችሁ አንብቡ።

ፀሐይ በምዕራብ ትጠልቃለች።

ተክሎችን መንከባከብ አለብን።

ተረት መስማት እወዳለሁ።

ጊዜዬን በአግባቡ እጠቀማለሁ።

የሚከተሉትን ዐረፍተ ነገሮች መምህራችሁን በመከተል ድምጻችሁን ከፍ አድርጋችሁ አንብቡ።

ሚጣ ተረት መስማት ትወዳለች።

መምህራችን ተረት ነገረችን።

አቡሽ ጎበዝ ተማሪ ነው።

ዉሃ ለጤናችን ጠቃሚ ነው።

ህፃናት ሰላም በሰፈነበት አካባቢ ማደግ አለባቸው።

በቃላት ውስጥ ያሉ ቅጥያዎችን መነጠልና ማጣመር

ምሳሌ፡-

ቅጥያዎችን መነጠል	ቅጥያዎችን ማጣመር
ተማሪች = ተማሪ-ች	ቀመሰ-ች= ቀመሰች
አጠናች = አጠና-ች	መጣ-ች= መጣች
ለበሰች =ለበሰ-ች	አጠበ-ች =አጠበች
ፈጨች = ፈጨ-ች	ቀመሰ-ች= ቀመሰች
ታጠበች = ታጠበ -ች	ጨመረ-ች= ጨመረች

መልመጃ

1. በሚከተሉት ቃላት ውስጥ የሚገኙትን ቅጥያዎች በመነጠል ጻፉ፡፡

ሀ.ነበረች= _____

ለ.ሰበረች= _____

ሐ.አዳነች= _____

መ.ሰወረች=_____

ሠ.ፈለገች= _____

መልመጃ

2. በሚከተሉት ቃላት ላይ ቅጥያዎችን በመጨመር ጻፉ።

1. ከፈለ= _____
2. ተገኘ= _____
3. ጎተተ= _____
4. ፈለገ= _____
5. ጠጣ= _____

✍ መጻፍ

የመጨረሻ ድምፃቸው ተመሳሳይ የሆኑ ቃላትን መመስረት

ምሳሌ፡- “ጨ”ን መጨረሻ ላይ በማምጣት ቃላት መመስረት

1. ተፈጨ
2. ተጋጨ
3. ፈልጭ
4. ገልጭ

መልመጃ

በምሳሌው መሰረት “ጨ” ን በቃል መነሻና መጨረሻ ላይ በማምጣት አምስት ባለሶስት ሆሄ ቃል መስርቱ።

“ጨ” በቃል መነሻ	“ጨ” በቃል መጨረሻ
.---------- 2.---------- 3.----------	1. -------- 2. --------- 3. ----------

👂 ማዳመጥ

አንበሳና አይጥ

አዳምጦ መናገር

መልመጃ

ባዳመጣችሁት ምንባብ መሠረት ለሚከተሉት ቃላት በቃልፍች

ስጡ።።

1. ነቃ
2. ጫካ
3. ተደሰተ

🗝የቃላት ጥናት

መነጠልና ማጣመር

መነጠል			ማጣመር
ግ	ራ	ኝ	ግራኝ
ስ	መ	ኝ	ስመኝ
ተ	መ	ኚ	ተመኚ
ፍ	ጠ	ኚ	ፍጠኚ

ማጣመር	መነጠል		
ፈጥኜ	ፈ	ጥ	ኜ
ለማኙ	ለ	ማ	ኙ
ተመኘ	ተ	መ	ኘ
አገኘ	አ	ገ	ኘ

መልመጃ

በሚከተሉት ቃላት ውስጥ ያሉትን ሆሄያት ነጣጥላችሁ በመፃፍ ደጋግማችሁ አንብቡ።።

1. ተረኛ _____
2. ተሸኘ _____
3. መገኛ _____
4. ትንኝ _____
5. ሰኞ _____

✍መጻፍ

መልመጃ

የሚከተሉትን ሆሄያት በማጣመር ቃላት ጻፉና ደጋግማችሁ አንብቡ።

1. ተ ቀ ኘ = _____
2. ተ ገ ኘ = _____
3. አ ማ ኝ = _____

የቃላት ፍች

ለቃላት ተቃራኒ ፍቻቸውን መስጠት

1. ብርሃን = ጨለማ
2. ሰጠ = ነጠቀ
3. ረጅም = አጭር
4. ቀጭን = ወፍራም
5. ፈሪ = ደፋር

መልመጃ

የሚከተሉትን ቃላት ከተቃራኒ ፍቻቸው ጋር በማዛመድ መልሱ።

1.	ጎዳ	ሀ. ትንሽ
2.	ብልህ	ለ. ቀን
3.	ሌሊት	ሐ. ሞኝ
4.	ለስላሳ	መ. ጠቀመ
5.	ትልቅሠ. ሸካራ	

🕮ንባብ

የሚከተለውን ምንባብ መምህራችሁሲያነቡላችሁ እናንተ ጽሁፉን እያያችሁ አንብቡ።

ብልጧ ጦጢት

በድሮ ጊዜ ጦጣና ጅብ በአንድ ጫካ ውስጥ ይኖሩ ነበር። ጅቡ ጦጣን ለመብላት አሰበ። ጦጣንም ጠራት። አሞኛል ጠይቂኝ አላት። ጦጣም ለመጠየቅ ሄደች። ራቅ ብላ "ተሻለህ አያ ጅቦ" አለችው? ኧረ አሞኛል ገብተሽ ጠይቂኝ አላት። ጦጢትም በሩ ላይ ቆማ ስታዋራው ቆየች። ጅቡ ለመብላት አንጠራራኝ ብሎ ዘሎ ሊይዛት ሲል ጦጢትም እኔንም ሰው ጠራኝ ብላ ዘላ ዛፍ ላይ ወጣች።

መልመጃ

1. በምሳሌው መሰረት አጫጭር ዐረፍተ ነገሮችን መስርቱ።

ሀ. ተረት = ተረት መስማት ይወዳል።

ለ. ተነገረ = _____።

ሐ. ሰማ = _____ ።

መ. ተረተ = _____።

ሠ. አወቀ = _____ ::

2. ቃላትን ከቅጥያው ጋር በማጣመር አዛምዱ።

ምሳሌ፡- ወቀጠ - ችወቀጠች

1. ደበቀ - ች _____
2. ጠየቀ - ች_____
3. መረጠ - ች _____
4. ቆረጠ - ች _____
5. አወቀ - ች_____

✍መጻፍ

መልመጃ

ከሳጥኑ ውስጥ ያሉትን ቃላት በማጣመር አምስት አረፍተ ነገሮችን መስርቱ።

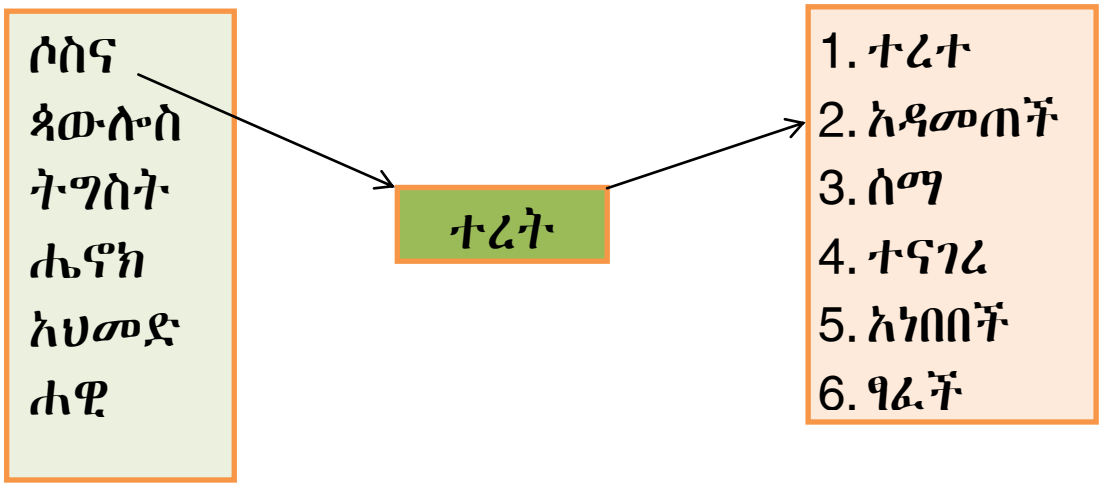

ምሳሌ፡- ሶስና ተረት አዳመጠች።

1. _____ ::

2. _____ ::
3. _____ ::
4. _____ ::
5. _____ ::

📖ንባብ

በጥንድ በመሆን ደጋግማችሁ አንብቡ።

ሐና ጎበዝ ተማሪ ናት።

መቅደስ ቤተሰቧን በስራ ታግዛለች።

ከድጃ በህብረት መስራት ትወዳለች።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. የሚከተሉትን ቃላት በመነጣጠል ጻፉ።

ሀ. ተረተ = _____

ለ. ቃኘው = _____

ሐ. ጭብጦ = _____

2. የሚከተሉትን ሆሄያት በማጣመር ቃላት መስርቱ።

ሀ. ጨ ረ ሰ = _____

ለ. ጨ ለ ማ= _____

ሐ. ደ ወ ለ = _____

3. ለሚከተሉት ቃላት ተመሳሳይ ፍች ስጡ።

ሀ. አደመጠ = _____

ለ. በጋራ = _____

ሐ. ለጋ = _____

መ. ሸጠ = _____

ሠ. ፈጠነ = _____

4. በሚከተሉት ቃላት ነጠላ አረፍተ ነገር ጻፉ።

ሀ. ጫካ = _____።

ለ. ጭማቂ = _____ ።

ሐ. ተረት = _____ ።

ምዕራፍ ስምንት
ምግብ

የምዕራፉ አላማዎች

ተማሪዎች ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ፡-

- ምንባቡን በማዳመጥ ዋናውን ሀሳብ ትናገራላችሁ፤
- የምግብ አይነቶችን ዘረዝራችሁ ትናገራላችሁ፤
- ቃላትን በመነጠልና በማጣመር ታነባላችሁ።
- የተለመዱ ቃላትን ታነባላችሁ፤

👂 ማዳመጥ

ምንባቡን በማዳመጥ ዋናውን ሀሳብ መናገር

"የተመጣጠነ ምግብ" በሚል የሚነበብላችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ፡፡

- ቅድመ ማዳመጥ ጥያቄ
  1. የምታውቋቸውን የምግብ ስሞች ተናገሩ፡፡
  2. ስዕሉን በማየት የሚደመጠው ምንባብ ስለምን ሊሆን እንደሚችል ገምቱ፡፡

	

❖ አዳምጦ መናገር

ትዕዛዝ፡- የአዳመጣችሁትን ምንባብ መሠረት በማድረግ የሚከተሉትን ጥያቄዎችበቃል መልሱ፡፡

1. ህፃናት ጠንካራና ጤናማ እንዲሆኑ ምን ያስፈልጋቸዋል?
2. **<u>ያልተመጣጠነ ምግብ ያልወሰደቸው ሴት በመውለጃዋ ጊዜ ችግር ያጋጠማት ለምንድን ነው?</u>**
3. ካዳመጣችሁት ምንባብ ምን እንደተረዳችሁ ተናገሩ፡፡

የተለመዱ ቃላት

በምሳሌው መሠረት ባህላዊና ዘመናዊ የምግብ አይነቶችን ጻፉ፡፡

፝ ቃላት

መልመጃ

በምሳሌው መሠረት በቃላት መጀመሪያና መጨረሻ ላይ የሚመጡ ድምፆችን በመለየት አመልክቱ።

ምሳሌ፡- ምግብ = የቃሉ መጀመሪያ ድምፅ “ም” ሲሆን፣ መጨረሻው ደግሞ “ብ” ነው።

		መጀመሪያ ድምፅ	መጨረሻ ድምፅ
1.	በቆሎ=	_____	_____
2.	ባቄላ=	_____	_____
3.	ማንጎ=	_____	_____
4.	ጎመን=	_____	_____
5.	ቆስጣ=	_____	_____
6.	ሰላጣ=	_____	_____

፝ የቃላት ጥናት

መነጠልና ማጣመር

መነጠል			ማጣመር
ተ	መ	ች	ተመች
ሰ	ለ	ቹ	ሰለቹ
አ	ን	ቺ	አንቺ
መ	ፍ	ቻ	መፍቻ

ማጣመር	መነጠል		
ሰምቼ	ሰ	ም	ቼ
ፈርቼ	ፈ	ር	ቼ
በላች	በ	ላ	ች
ሰማች	ሰ	ማ	ች

መልመጃ

1. በሚከተሉት ቃላት ውስጥ የሚገኙትን ሆሄያትን በመነጣጠል አሳዩ።

ሀ. ቁርስ = _____

ለ. ፓስታ= _____

ሐ. ገንፎ = _____

መ. ጭማቂ= _____

ሠ. ወተት = _____

2. የሚከተሉትን ተነጣጥለው የቀረቡትን ድምፆች በማጣመር አሳዩ።

ሀ. ፓ - ፓ - ያ = _____

ለ. ድ - ን - ች = _____

ሐ. ጎ - መ - ን = _____

መ. ጥ - ብ - ስ = _____

ሠ. እ - ር - ጎ = _____

3. በሚከተሉት ቃላት ውስጥ የሚገኙትን የተለመዱ <u>ቅጥያዎች ለይታች አሳዩ።</u>

ምሳሌ፡-

ምግብሽ = ምግብ -ሽ

ጠጣሽ = ጠጣ -ሽ

ቁርስሽ = ቁርስ -ሽ

1. ተነሳሽ = _____
2. ደከመሽ = _____
3. ጠየቀሽ =_____
4. አሳየሽ = _____

✍መጻፍ

በተመሳሳይ ሆሄ የሚጨርሱ ቃላትን አስማሩባቸው።

ምሳሌ፡- 1. ምጥን ሰላጣ ጎመን

ቅመም ማንጎ ሲባጎ

ሙዝ ሙቅ ሩዝ

በሶ ጅሶ በላ

ከሰል ቅምሻ ቅጠል

ኬኔቶ ጠጥቶ ጠባቂ

👂 ማዳመጥ

በመምህራችሁ የሚነበብላችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።

- ቅድመ ማዳመጥ

1. ስዕሉን በማየት የሚደመጠው ምንባብ ስለምን ሊሆን እንደሚችል ገምቱ።
2. ሳይበስሉ የሚበሉ ምግቦችን አጥባችሁ ትመገባላችሁ?

❖ አዳምጦ መናገር

ባዳመጣችሁት ምንባብ መሠረት የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቃል መልሱ።

1. ቡጡ ሆዱን የታመመው በምን ምክንያት ነው?
2. ቡጡ ሆዱን እንዳመመው የተናገረው ለማን ነው?
3. የምንባቡ ዋና ሃሳብ ምንድን ነው?

🕮ንባብ

መምህራችሁ በሚያነቡላችሁ መሰረት ቀጣዩን ምንባብ ጥንድ ጥንድ በመሆን ደጋግማችሁ አንብቡ።

ምግብ

ምግብ ለሰው ልጆች እጅግ አስፈላጊ ነው።ሰዎች የተለያዩ ምግቦችን ይመገባሉ። የምግብ አይነቶችብዙ ናቸው። እነዚህ ምግቦች በሶስት ይከፈላሉ። እነሱም፡-በሽታ ተከላካይ፤ሀይልና ሙቀትሰጪ እና ገንቢ ተብለው ይከፈላሉ።በሽታ ተከላካይ የሚባሉትሙዝ፣ብርቱካን፣ሎሚ፣ማንጎ እና ሌሎችም ይገኙበታል፡ ፡ ማር፣ ድንች፣ ስኳር ድንች፣ ዳቦ... ሀይልና ሙቀት ሰጪ

በምንባቡ ውስጥ ያሉት የምግብ አይነቶች በአጭሩ እነዚህ ናቸው።

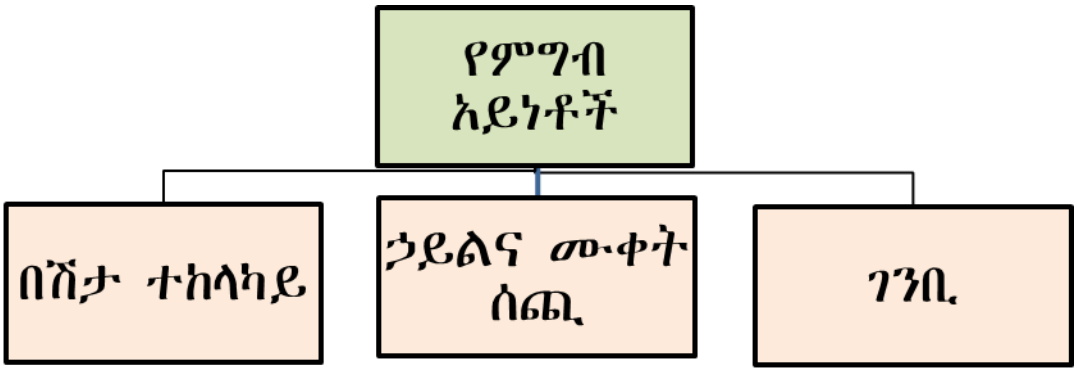

✍መጻፍ

መልመጃ

1. በሠንጠረዡ ውስጥ ተዘበራርቀው የተቀረቡትን ሆሄያት በማጣመር ዘጠኝ ቃላት መስርቱ።

ለ	ገ	መ	ች	ካ	ወ
ጎ	ው	ን	ፍ	ሮ	ተ

ዳ	ድ	ዝ	ፎ	ት	ል
ጣ	ቦ	ሩ	ሙ	ሽ	ባ

ምሳሌ፡- ለውዝ

1. _____ 4. _____ 7. _____
2. _____ 5. _____ 8. _____
3. _____ 6. _____ 9. _____

2. በምሳሌው መሠረት የፊደላትን ቦታ በመቀያየር አዲስ ቃል መስርቱ፡፡

ምሳሌ፡- ሀ. ቀመረ= መረቀ

ለ. ከመረ = መከረ

ሐ. ለጋ = ጋለ

1. ሰገደ = _____
2. ቆረጠ= _____
3. ቀለጠ= _____
4. ረገጠ= _____
5. ረጠበ= _____

3. በምሳሌው መሠረት ከተሰጠው ቃልፊደላቱን በመቀነስ ወይም ቦታቸውን በመቀያየር አዳዲስ ቃላትን ጻፉ፡፡

ምሳሌ፡- ቀባጣሪ

- ቀጣሪ
- ቀባሪ
- ቀሪ
- ቀባ
- ቀጣ
- ጣባ

ሀ. ቆረጣጠመ

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____
6. _____

📖ንባብ

በሚከተለው ሳጥን ውስጥ ያሉትን የምግብ ስሞች በግላችሁ ደጋግማችሁ አንብቡ፡፡

ብርቱካን	በቆሎ	ሙዝ	ዱባ
ድንች	ዳቦ	ሽንኩርት	ኑግ
ሰላጣ	ጎመን	ተልባ	ሽንብራ
ለውዝ	ካሮት	አተር	ፓፓያ
ባቄላ	አቮካዶ	ማንጎ	ምስር

✍ መጻፍ

ዶሮና አገልግሎቷ

ብዙ ሰዎች ዶሮን ለምግብነት ያረቧታል፡፡ በዋናነት እንቁላልዋን ለበርካታ አገልግሎት ያውሉታል፡፡ ለቀለምና ለፎቶ ግራፍ ስራ

መልመጃ

ከላይ ከቀረበው ምንባቡ ውስጥ ሦስት አጫጭር አረፍተ ነገሮችን እያወጣችሁ ጻፉ።።

<u>ምሳሌ፡- ብዙ ሰዎች ዶሮን ለምግብነት ያረቧታል።።</u>

1. _____
2. _____
3. _____

የክለሳ ጥያቄዎች

1. **ቀጥሎ ከቀረበው ቃል ውስጥ ያሉትን ሆሄያት ቦታ በመቀያየር ወይም በመቀነስ ሌሎች አዳዲስ ቃላትን መስርቱ።።**

   ሀ. አረጋገጠ

   1. ----------
   2. ----------

3.----------

4.----------

ለ. አደረሰ

1. ----------

2.----------

3.----------

4.----------

2. በቃል መጀመሪያና መጨረሻ ላይ የሚገኙ ድምፆችን በመለየት አመልክቱ።

	የመጀመሪያ ድምፅ	የመጨረሻ ድምፅ
ወረደ		
ቅርብ		
ጠረበ		
መጠጠ		
ደገሰ		

ምዕራፍ ዘጠኝ
የግል ንፅህና አጠባበቅ

የምዕራፉ አላማዎች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- ✓ ያዳመጣችሁትን ምንባብ መልዕክት በቃላችሁ ታብራራላችሁ፤
- ✓ አዳዲስ ሆሄያትን በመጠቀም አዳዲስ ቃላትን ትመሰርታላችሁ፤
- ✓ ድምፆችን በማጣመርና በመነጠል ታነባላችሁ፤
- ✓ ከግል ንፅህና ጋር የተያያዙ አዳዲስ ቃላትን ታነባላችሁ፤
- ✓ ቃላትን ትነጣጥላላችሁ፤ ታጣምራላችሁ፡፡

👂 ማዳመጥ

"በግልንፅህናመጓደል የሚመጡ በሽታዎች" በሚል ርዕስ መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።

❖ ቅድመ ማዳመጥ ጥያቄ

1. በንፅህና መጓደል ምን ምን ችግሮች ሊከሰቱ ይችላሉ?

	

❖ **አዳምጦ መናገር**

1. **የሚከተሉትን ጥያቄዎች ያዳመጣችሁትን ምንባብ መሰረት በማድረግ በቃል መልሱ።**

   ሀ. **የኮሮና፣ የአሜባ፣ የታይፎይድ በሽታዎች የሚከሰቱት በምን ችግር ነው?**

   ለ. **ኮሮናን እንዴት መከላከል እንችላለን?**

   ሐ. **የኮሮና በሽታ የሚያጠቃው የትኛውን የህብረተሰብ ክፍል ነው?**

   መ. **ከምንባቡን ምን እንደተረዳችሁ ተናገሩ።**

2. **ባዳመጣችሁት ምንባብና በምሳሌው መሠረት የሚከተለውን ሠንጠረዥ አሟልታችሁ ጻፉ።**

በግልንፅህናመጓደል የሚመጡ በሽታዎች	

የኮሮና በሽታ

↓

የሚተላለፍባቸው መንገዶች

-
-
-
-

↓

መከላከያ መንገዶች

-
-
-
-

የኮሌራ በሽታ

↓

የሚተላለፍባቸው መንገዶች

- ንፅህና አለመጠበቅ
- በተበከለ ምግብ
- በተበከለ ዉሃ
- በንክኪ

↓

መከላከያ መንገዶች

- እጅን በአግባቡ በዉሃና በሳሙና መታጠብ
- ምግብን አብስሎ መጠቀም
- ውሃን አፍልቶ/ አክሞ መጠቀም

🗝 ቃላት

ቀጥሎ የተሰጡትን ሆሄያት በመጠቀም በምሳሌው መሠረት አዳዲስ ቃላትን መስርቱ።

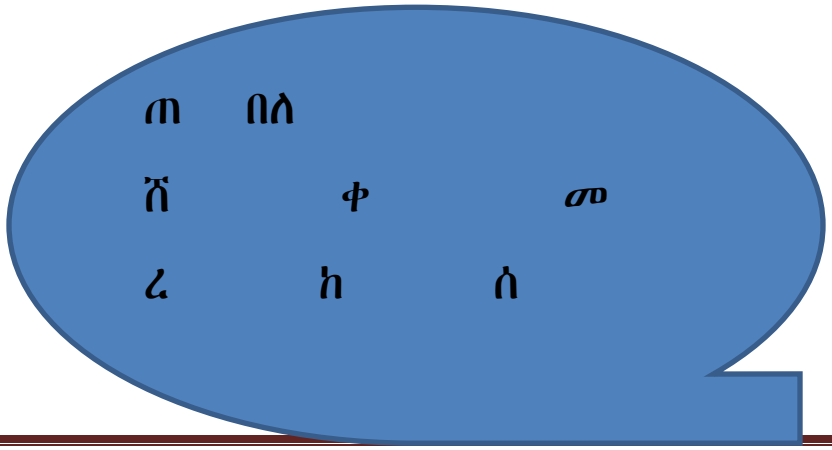

ምሳሌ፡- ጠበቀ

መለሰ

1.	5.
2.	6.
3.	7.
4.	8.

🗝 የቃላት ጥናት

ሆሄያትን በማጣመርና በመነጠል ማንበብ

መነጠል			ማጣመር
ወ	ዳ	ጄ	ወዳጄ
ወ	ላ	ጁ	ወላጁ
ደ	ረ	ጀ	ደረጀ
ል	መ	ጂ	ልመጂ

ማጣመር	መነጠል		
ሳንጃ	ሳ	ን	ጃ
ተጎጂ	ተ	ጎ	ጂ
ፈራጅ	ፈ	ራ	ጅ
ቆንጆ	ቆ	ን	ጆ

መልመጃ

1. ተነጣጥለው የቀረቡ ድምፆችን በማጣመር ጻፉ::

ምሳሌ፡- ሀ. ጀ - መ - ረ = ጀመረ

ለ. ከ - መ - ረ = ከመረ

ሐ. አ - ማ - ረ = አማረ

1. ጀ - በ - ና = _____

2. ጅ - ራ - ት = _____

3. ቀ - ላ - ጹ = _____

4. ለ - ም - ጂ = _____

5. ጆ - ን - ያ = _____

2. ተጣምረው የቀረቡትን ቃላት በመነጣጠል ጻፉ::

ምሳሌ፡- ሀ. ቁርስ = ቁ - ር - ስ

ለ. እራት = እ - ራ - ት

1. ጥርስ = _____ 4. ፀጉር = _____

2. ልብስ = _____ 5. እግር=_____

3. ጥፍር = _____

📖ንባብ

ከግል ንፅህና ጋር የተያያዙ አዳዲስ ቃላትን ማንበብ

የሚከተለውን ምንባብ መምህራችሁን እየተከተላችሁ ድምፃችሁን ከፍ አድርጋችሁ በጋራ አንብቡ፡፡

ንፅህናን መጠበቅ

ንፅህናችንን ከጠበቅን ራሳችንን ከበሽታ እንከላከላለን፡፡ ልብሶቻችንንና ሰውነታችንንበየጊዜው መታጠብ ይገባናል፡፡ የቤታችንና የአካባቢያችንን ፅዳትም <u>ዘወትር</u> መጠበቅ ይኖርብናል፡፡ ሁልጊዜ ከምግብ በፊትና በኋላ እጆቻችንን በሳሙና መታጠብ ያስፈልጋል፡፡ የምንጠጣውን ውሃ <u>ማጣራት</u> (<u>ማከም</u>) ይኖርብናል፡፡ የህመም ስሜት ሲሰማን ደግሞ ቶሎ ብለን ወደ <u>ጤና ተቋም</u> ሄደን መታከም ይኖርብናል፡፡

(ምንጭ፡- አላምረው ገ/ማሪያም፣ 2002፣ የአማርኛ መማሪያ አጋዥ መፅሐፍ፤ ከ1ኛ- 4ኛ ክፍል፣ ገፅ- 104፡፡)

መልመጃ

1. ለሚከተሉት ቃላት በምንባቡ መሰረት ፍቺ ስጡ፡፡

ዘወትር ---------- ማከም ----------

ማጣራት ---------- ጤና ተቋም ----------

2. የሚከተሉትን አረፍተ ነገሮች ቀጥሎ በተሰጡት ቃላት

አሚልታችሁ ጻፉ ::

ማጣራትጤና ተቋም

ዘወትርእጆቻችንንከበሽታ

1. ምግብ ከመብላታችን በፊት_____ በሳሙና መታጠብ አለብን::
2. የግል ንፅህናችን _____ መጠበቅ ይኖርብናል::
3. ንፅህናችን በመጠበቅ ራሳችንን _____ እንከላከላለን::
4. **የምንጠጣውን ውሃ _____ ይኖርብናል::**
5. የህመም ስሜት ሲሰማን ቶሎ ወደ _____ መሄድ አለብን::

✍መጻፍ

ቃላትን መነጠልና ማጣመር

መልመጃ

1. በሚከተሉት ቃላት ውስጥ ተቀጥላ የገባችውን ቅጥያ “-ች” ከዋና ቃሉ ለይታችሁ ጻፉ::

ምሳሌ:- ወሰደች ወሰደ - ች

1. አጠበች ---------- 4. ታመመች ----------
2. አፀዳች ---------- 5. ቆረጠች ----------
3. አበጠረች ----------

2. በ“ጀ፣ ጄ፣ ጂ እና ጅ” የሚጨርሱ ሶስት ሶስት ቃላትን መስርቱ።።

ጀ	ጄ	ጂ	ጅ

ምሳሌ፡-

አረጀ	ወላጄ	ነጂ	ወሳጅ
ደረጀ	ወዳጄ	ፈንጂ	ወላጅ

1. ----------	1. ---------	1. -------	1. ----------
2. ----------	2. ---------	2. --------	2. ---------
3. ---------	3. ---------	3. --------	3. ---------

👂 ማዳመጥ

"ሲመክሩት ያልሰማ ...." በሚል ርዕስ መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።።

❖ቅድመ ማዳመጥ

1. የምታውቋቸውን የግል ንፅህና መጠበቂያ ዘዴዎችን ግለፁ፡?

❖ አዳምጦ መናገር

ባዳመጣችሁት ምንባብ መሠረት የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቃል መልሱ።

1. ሮማንና ሀና ሁልጊዜ አማንን የሚመክሩት ምን እያሉ ነው?
2. አማን የታመመው ምኑን ነው?
3. አማን ለምን ያህል ጊዜ ትምህርት ቤት ቀረ?
4. ካዳመጣችሁት ምንባብምን ተማራችሁ?

፝ ቃላት

ሆሄያትን በመጠቀም አዳዲስ ቃላትን መመስረት

መልመጃ

በምሳሌው መሠረት በቃላቱ ውስጥ የተጓደሉትን ሆሄያት ከሳጥኑ ውስጥ በመምረጥ ቃላት መስርቱ።

አ	ደ	ቀ	ረ	ሰ	ጠ
ወ	መ	በ	ለ	ከ	ገ

ምሳሌ፡- ሀ. አ __ ገ = አደገ

ለ. __ መቀ = ደመቀ

ሐ. ሰመ__ = ሰመጠ

1. ወደ __= _____
2. ጠረ __ = _____
3. ደ__ ረ =_____
4. __ ወከ = _____
5. ጠ __ ገ = _____
6. ወከ __ = _____
7. ቀ __ መ = _____
8. __ ለጠ = _____

9. ጠ __ ነ = _____

🕮ንባብ

ከግል ንፅህና ጋር የተያያዙ ቃላትን ማንበብ

ቀጣዩን ጽሁፍ መየተራ በፍጥነት ደጋግማችሁ አንብቡ።።

ልጆቹ የግቢውን ቆሻሻ አፀዱ።።

አስቴር ፀጉሯን ታጠበች።።

ሂባ ጥርሷን ቦረሸች።።

ሳሚ ጥፍሩን ቆረጠ።።

🗝ቃላት

ቃላትን መነጠልና ማጣመር

መነጠል		ማጣመር
እ	ጅ	እጅ
አ	ፍ	አፍ
ጀ	ሮ	ጀሮ
በ	ር	በር

ማጣመር	መነጠል	
ሮጠ	ሮ	ጠ
በላ	በ	ላ
ጠጣ	ጠ	ጣ
ተኛ	ተ	ኛ

መልመጃ

1. ተነጣጥለው የቀረቡ ሆሄያትን በማጣመር ባለሁለት ሆሄ ቃል መስርቱ።

ምሳሌ፡- ሄ - ደ = ሄደ

ሰ- ማ = ሰማ

1. ረ - ዳ = _____	4. ግ - ራ = _____
2. ቤ - ት = _____	5. ጥ - ሬ = _____
3. ዉ - ብ = _____	6. ፅ - ዱ = _____

2. ተጣምረው የቀረቡ ባለሁለት ሆሄ ቃላትን በመነጣጠል ጻፉ።

ምሳሌ፡- መጣ = መ - ጣ

ገላ = ገ - ላ

1. ግቢ = ---- ------
2. ሠጠ = ----- -----
3. ስም = ----- -----
4. ልብ = ----- -----
5. ብር = ----- -----

✍መጻፍ

አዳዲስ ቃላትን መጻፍ

ከተሰጡ ቃላት ፊደላትን በመቀነስ፣ ቦታቸውን በመቀያየር ወይም በመደጋገም አዳዲስ ቃላትን መጻፍ

መልመጃ

በቃላት ውስጥ የሚገኙ ፊደላትን በመደጋገም አዳዲስ ቃላት ጻፉ::

ምሳሌ:- መረቀ = መረረ፣ ቀረረ፣ ረቀቀ፣ ቀመመ

ገለጠ = ገጠጠ፣ ለጠጠ፣ ጠለለ፣ ጠገገ

1. **ደረበ = _____ ፣ _____**
2. **አበረ = _____ ፣ _____**
3. **አቀደ = _____ ፣ _____**
4. **መከረ = _____ ፣ _____**

🕮ንባብ

ከግል ንፅህና ጋር የተያያዙ ቃላትን ማንበብ

የሚከተሉትን አረፍተ ነገሮች መምህራችሁ በሚነግሯችሁ መሰረት ጥንድ ጥንድ በመሆን በየተራ አንብቡ::

ንጹህ አካባቢ ለጤናማ ኑሮ ያስፈልጋል::

ጥርሳችን በየእለቱ ካልጠዳ ሊበላሽ ይችላል::

አትክልትና ፍራፍሬዎችን አጥቦ መመገብ ያስፈልጋል::

ልብስን በውሃና በሳሙና በደንብ አጥቦ መልበስ ያስፈልጋል::

የክለሳ ጥያቄዎች

1. በቃላቱ ውስጥ የተጓደሉትን ሆሄያት ከሳጥኑ ውስጥ በመምረጥ አሟሉ።

ሀ	ጥ	ብ	አ	ተ	ፀ	ዲ	በ	ት
ከ	አ	ን	ሀ	ያ	ስ	ባ	ማ	ድ

1. ጥ ___ ብ
2. አን ___
3. ___ ተማ
4. አ ___ ባ
5. ንፀ ___
6. ከ ___ ድ

2. ተነጣጥለው የተፃፉትን ፊደላት በማጣመር ባለሁለት ሆሄ ቃል መስርቱ።

ሀ. ል- ጅ = _____ መ. ሲ- ኒ = _____

ለ.ሂ- ጂ = _____ ሠ. ቀ- ን = _____

ሐ.እ- ጄ = _____

3. ተጣምረው የተፃፉትን ቃላት በመነጣጠል ጻፉ።

1. ሰው = ------- --------
2. ልብ = ------- --------
3. ብር = ------- --------
4. ቤት = ------- --------
5. ደግ = ------- --------

ምዕራፍ አስር
የቤት እንስሳት

የምዕራፉ አላማዎች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች፡-

- **ያዳመጣችሁትን ጽሑፍ ዋና ሃሳብ ከተጨባጩ አለም ጋር ታዛምዳላችሁ፤**
- **አዳዲስ ቃላትን ከፍ ባለ ድምፅ ትጠራላችሁ፤**
- **ባለሶስት ፊደል ቃላትን በማጣመርና በመነጠል ታነባላችሁ፤**
- **በአዳዲስ ሆሄያት የተመሰረቱ ቃላትን ታነባላችሁ፤**
- **ቅጥያዎችን ትነጣጥላላችሁ፤**

ማዳመጥ

"ታማኙ ውሻ" በሚል ርዕስ መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ።

❖ ቅድመ ማዳመጥ

1. በአካባቢያችሁ የሚገኙ የቤት እንስሳት ስሞችን ተናገሩ።

❖ አዳምጦ መናገር

መልመጃ

1. በምንባቡ መሠረት የሚከተሉትን ጥያቄዎች የያዙት ሀሳብ ትክክል ከሆነ እውነት ካልሆነ ሐሰት በማለት በቃል መልሱ።

ሀ. ውሻ ለማዳ የቤት እንስሳ ነው።

ለ. ውሻ ባለቤቱን በታማኝነት ያገለግላል።

ሐ. ውሻ ጅራቱን በማወዛወዝ ለባለቤቱ ፍቅሩን ይገልፃል።

መ. ውሻ ወንጀለኛን አነፍንፎ የማግኘት ብቃት አለው።

ሠ. ውሻ በእንክብካቤ ካልተያዘ በሰዎች ላይ ጉዳት ያደርሳል።

2. የሚከተሉትን የቤት እንስሳት ስሞች ለምግብነት የሚያገለግሉና ለጭነት የሚያገለግሉ በማለት ለይታችሁ ጻፉ።

ግመል	በግ	ላም	አህያ	በቅሎ
ዶሮ	ፈረስ	ፍየል	በሬ	

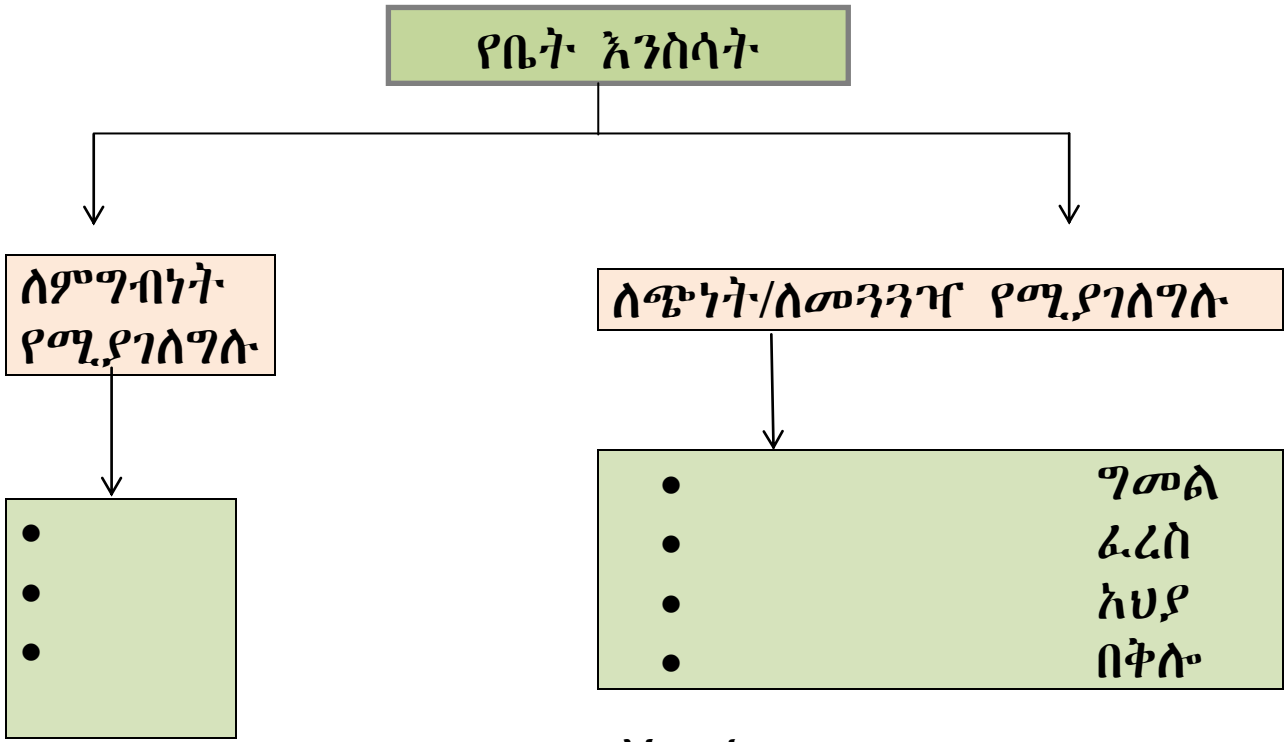

3. የመሰረታችኋቸውን

አዳዲስቃላትድምጻችሁን ከፍ አድርጋችሁ ጥሩ።

የቃላት ጥናት

ባለሶስት ፊደል ቃላትን ማጣመርና መነጠል

መነጠል			ማጣመር
ጋ	ባ	ኧር	ጋባኧር
ታ	ዝ	ገፍ	ታዝገፍ
ተ	ገ	ገር	ተገገር

ማጣመር	መነጠል		
ጋራኧር	ጋ	ራ	ኧር
ፈዝገፍ	ፈ	ዝ	ገፍ
ተገገር	ተ	ገ	ገር

መልመጃ

1. ተነጣጥለው የቀረቡ ሆሄያትን በማጣመር ጻፉ።

ምሳሌ፡- ፈ - ረ - ስ = ፈረስ

በ - ቅ - ሎ = በቅሎ

1. ፍ - የ - ል =
2. አ - ህ - ያ =
3. ግ - መ - ል =
4. ድ - መ - ት =
5. ጊ - ደ - ር =

2. ተጣምረው የቀረቡ ሆሄያትን በመነጣጠል ቃል ጻፉ።

ምሳሌ፡- ጫጩት= ጫ - ጩ - ት

ቡችላ = ቡ - ች - ላ

1. ወጠጤ =
2. ኮርማ =
4. ጠቦት=
5. ክትፎ=

3. ሙክት =

✍መጻፍ

ቅጥያዎችን መለየት

መልመጃ

1. ቃላቱን ከትክክለኛቅጥያዎቻቸው ጋር በማዛመድ ቃል መስርቱ።

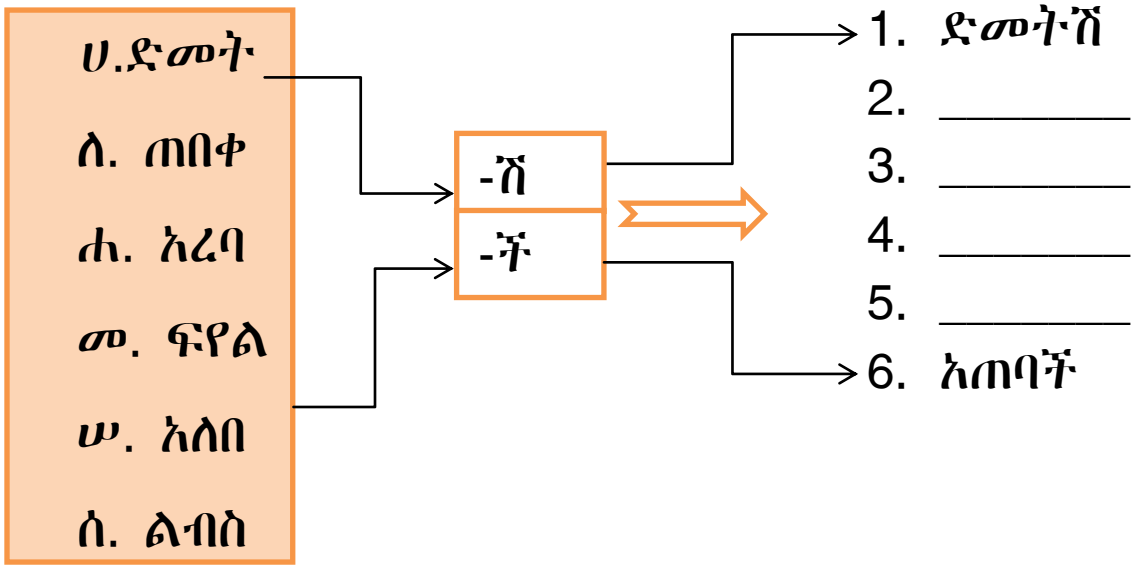

📖ንባብ

የሚከተሉትን የእንስሳት ልጆች መጠሪያ ስሞችን በግላችሁ አንብቡ።

ዶሮ = ጫጩት	ድመት = ሙጭሊት
ፍየል = ግልገል	ዉሻ = ቡችላ
በግ = ግልገል	ፈረስ = ግልገል
አህያ = ውርንጭላ	
ላም = እምቦሳ/ጥጃ	

ማዳመጥ

"አሸናፊው ፈረስ" በሚል ርዕስ መምህራችሁ የሚያነቡላችሁን ምንባብ አዳምጣችሁ ጥያቄዎችን መልሱ፡:፡

❖ ቅድመ ንባብ ጥያቄ

1. ርዕሱንና ስዕሉን በማየት ምን ተገነዘባችሁ?
2. ስለፈረስ አገልግሎት ወይም ጠቀሜታ የምታውቁትን ግለፁ?
3.

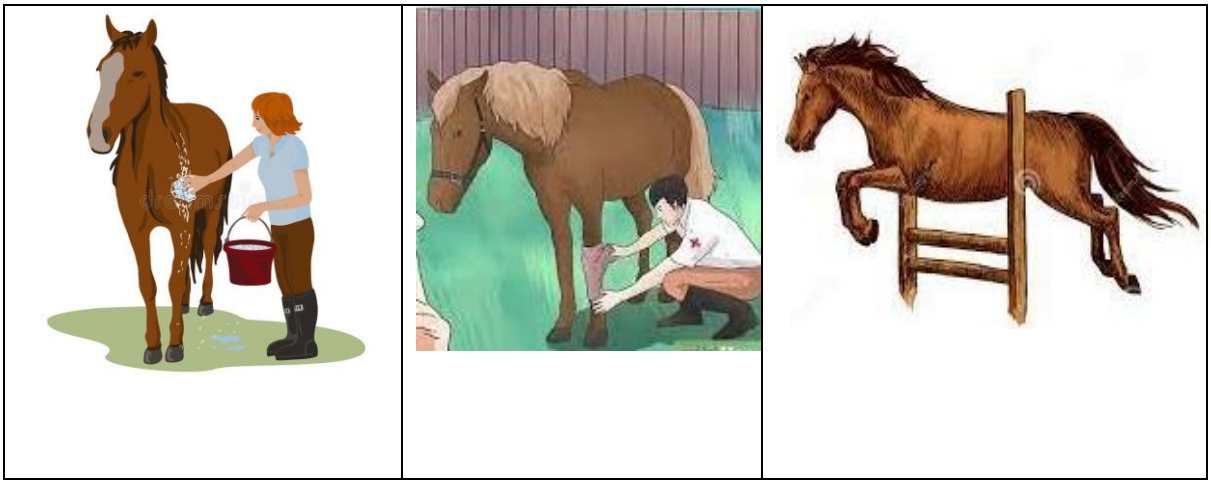

❖ አዳምጦ መናገር

መልመጃ

የሚከተሉትን ጥያቄዎች ባዳመጣችሁት ምንባብ መሠረት በቃል መልሱ፡፡

1. ፈረሱ አሸናፊ የተባለው በምን ምክንያት ነው?
2. ፈረሱ እግሩን የተሰበረው ምን ሆኖ ነው?
3. ፈረሱን የሚንከባከበው ማን ነው?
4. አቶ ልዑል ፈረሱ እንደ ተሰበረ ምን አደረጉ?

🕮ንባብ

የሚከተለውን ምንባብ መምህራችሁን ተከትላችሁ በህብረት አንብቡ።

የቤት እንሰሳት

የቤት እንሰሳት <u>ለማዳ</u> ናቸው። <u>የቤት እንሰሳት</u> የሚባሉት ድመት፣ውሻ ፣በግ፣ ላም፣ ፍየል፣ ፈረስ፣አህያ፣ዶሮ ወ.ዘ.ተ. ናቸው።እነዚህ እንሰሳት ለሰው ልጆች የተለያዩ ጠቀሜታዎችን ይሰጣሉ። ድመት አይጦችን ታባርራለች። ውሻ ቤትንከሌባ ይጠብቃል። ላም ወተት <u>ትሰጣለች</u>። ፈረስ <u>ለመጓጓዣነት</u> ያገለግላል። በሬ ደግሞ ለእርሻ፣ለስጋ፣ቆዳው ለልብስ መስርያነት ያገለግላል።

መልመጃ

1. በምንባቡ ውስጥ የተሰመረባቸውን ቃላት በምንባቡ መሰረት መልሱ።

   ሀ. ለማዳ ---------- ሐ. ትሰጣለች ----------

ለ. የቤት እንሰሳት ---------- መ. ለመጓጓዣነት----------

2. በሳጥኑ ውስጥ ያሉትን ቃላት በመጠቀም ቀጥሎ ያሉትን ያልተሟሉ

አረፍተ ነገሮች በትክክለኛው ቃል አሟልታችሁ ፃፉ።

ታባርራለች	ትሰጣለች	በሬ
ይጠብቃል	ፈረስ	

ሀ.ውሻ ቤትን ከሌባ _____።

ለ. _____ ለእርሻ፣ለስጋና ለአልባሳት መስርያነት ያገለግላል።

ሐ.ድመት አይጥን _____።

መ. _____ ለመጓጓዣነት ያገለግላል።

ሠ.ላም ወተት _____ ።

🗝 ቃላት

በአዳዲስ ሆሄያት የተመሰረቱ ቃላት

መልመጃ

1. የሚከተሉትን የመጨረሻ ድምፃቸው ተመሳሳይ የሆኑ ቃላትድምጻችሁን ከፍ አድርጋችሁ አንብቡ።።።

ወሰደ ቀማኛ ዕረፍት

ወደደ ሰማኝ ትምህርት

ወለደ በላኝ ምህረት

2. በምሳሌው መሠረት በቃላት መጀመሪያና መጨረሻ ላይ የሚመጡ ድምፆችን በመለየት ጥሩ።

ምሳሌ፡- ለማዳ = የቃሉ መጀመሪያ ድምፅ “ለ” ሲሆን፣ መጨረሻው ደግሞ “ዳ” ነው።

	መጀመሪያ ድምፅ	መጨረሻ ድምፅ
ምሳሌ፡- ለማዳ	ለ	ዳ
ጭነት		
ምግብ		
በቅሎ		
የቤት		
ጠባቂ		
ታማኝ		

✍መጻፍ

መልመጃ

1. በሚከተሉት ሠንጠረገሮች ውስጥ ያሉትን ፊደላት በማቀናጀት አምስት ቃላት መስርቱ።

አ	ጠ	ረ
ቀ	ላ	ጅ
ደ		ም

ሰ	ል	ፍ
ሊ	ቅ	
ጥ	ር	ስ

1. _____

2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. በምሳሌው መሠረት የሚከተሉትን የቤት እንስሳት ስሞች በመጠቀም አረፍተ ነገር ጻፉ፡፡

ምሳሌ፡- ዶሮ እንቁላል ትጥላለች፡፡

ፈረስ ለመጓጓዣነት ያገለግላል፡፡

1. ፍየል፡-
2. በግ፡-
3. አህያ፡-
4. በሬ፡-
5. ግመል፡-

📖ንባብ

የሚከተሉትን አረፍተ ነገሮች ድምፃችሁን ከፍ አድርጋችሁ በትክክል አንብቡ፡፡

ስምረት ታዛዥ ናት፡፡

መኪናው ጋራዥ ገባ፡፡

ሲሃም አጋዥ መፅሐፍ ተገዛላት፡፡

እህቴ አጋዥ አትፈልግም፡፡

እኔ ተክዤ ተቀመጥኩ፡፡

✍መጻፍ

መልመጃ

በምሳሌው መሰረት ፊደላቱን በመቀነስ፣በመደጋገምና ቦታቸውን በመቀያየር አዳዲስ ቃላትን ጻፉ።

ምሳሌ፡- የተወለደበት

- **ተለየ**
- **ተለተለ**
- **ለበደ**

ተቀላቀለ

ሀ._____ **መ.** _____

ለ._____ **ሠ.** _____

ሐ._____

የክለሳ ጥያቄዎች

1. በሚከተሉት ቃላት አረፍተ ነገር መስርቱ።

   ሀ. አሞራ፡-

   ለ. አይጥ፡-

ሐ. ቀበሮ፡-

መ. አደነ፡-

ሠ. ሰረሰ፡-

2. በሚከተሉት ሠንጠረዦች ውስጥ ያሉትን ፊደላት በማቀናጀት አራት ቃላት መስርቱ።

አ	ገ	ሳ
በ		ሙ
ደ	መ	ና

አ	ነ	ሰ
ገ	ከ	ነ
ኘ	ረ	ገ

3. በቃላት ውስጥ ያሉትን ቅጥያዎች ለዩ።

ሀ. መፅሐፍሽ =

ለ.እርሳስሽ =

ሐ. ቀረፀች =

መ. አነበበች =

ሠ. ወለደች =

4. የሆሄያትን ቦታ በመቀያየር አዳዲስ ቃላትን ጻፉ።

1. ብርቅ= _____ 3. መረገ= _____ 5. ቀለሰ=_____

2. ቆረጠ= _____ 4. ሰፈረ= _____

ዋቢ መጻሕፍት

ባህሩ ዘርጋው፡፡(2010)፡፡ *ዘርጋው መለስተኛ የአማርኛ መዝገበ ቃላት (2ኛ ዕትም)፡፡* አዲስ አበባ፣ ርኖቦት አታሚዎች፡፡

ተስፋ ገ/ስላሴ፡፡ *የአማርኛ የፊደል ገበታ፡፡*

ታለጌታ ይመር፡፡(2010)፡፡ *ሁለገብ መሠረታዊ የአማርኛ ቋንቋ መማሪያ አጋዥ መፅሐፍ፤ ክ1ኛ- 4ኛ ክፍል፡፡* አዲስ አበባ፣ ነጭ ሳር ማተሚያ ቤት ታተመ፡፡

ታሪኩ ፋንታዬ፡፡(2008)፡፡ *አማርኛ ሁሉ ለሁሉ (ከመለስተኛ-ኮሌጅ)፡፡* አዲስ አበባ፣ ኢስት ትሬዲንግ ኃላ. የተ. የግ. ማህበር፡፡

ትዕግስት ኃይሉ እና ሽጉጤ ተሾመ፡፡(2007)፡፡ *አማርኛ እንደአፍ መፍቻ ቋንቋ አንደኛ ክፍል የተማሪ መፅሐፍ፡፡* አዲስ አበባ

ኑሩ ኢብራሂም፡፡(---)፡፡ *ኤክስትሪም አማርኛ፣ ክ1ኛ-4ኛ ክፍል፡፡* አዲስ አበባ፣ ኤክስትሪም ሲሪየስ፡፡

አላምረው ገ/ማሪያም፡፡(2002)፡፡ *የአማርኛ መማሪያ አጋዥ መፅሐፍ፤ ክ1ኛ-4ኛ ክፍሎች፡፡* አዲስ አበባ፣ አልታ ማተሚያ ቤት፡፡

አባይነሽ ካሳ እና ተክሌ ወ/ገብርኤል፡፡(2007)፡፡ *አማርኛ እንደአፍ መፍቻ ቋንቋ የተማሪ መፅሐፍ፡፡* ደ/ብ/ብ/ህ/ክልል ት/ቢሮ፡፡

ኤፍሬም አሰፋ፡፡(1992)፡፡ *አዲሱ የአማርኛ መዝገበ ቃላት፡፡* አዲስ አበባ፣ ሜጋ ማተሚያ ኢንተርፕራይዝ ታተመ፡፡

እንግዳ ሙሉአለም፣ሰለሞን ሓለፎም፣ ታደሰ እሸቱ እና ታሪኩ ፋንታዬ፡፡(1995)፡፡ *የአማርኛ መማሪያ መፅሐፍ አንደኛ ክፍል፡፡* አዲስ አበባ፣ በት.መ.ማ.ማ.ድ ታተመ፡፡

ደበበ ኃ/ጊዮርጊስ፡፡(2002)፡፡ *የአማርኛ መርጃ መፅሐፍ፤ ለ5ኛ እና ለ6ኛ ክፍል፡፡* አዲስ አበባ፣ አስቴር ነጋ አሳታሚ ድርጅት፡፡

ደበበ ኃ/ጊዮርጊስ(አርታኢ)፡፡(2005)፡፡ *ሳባ የአማርኛ መዝገበ ቃላት (7ኛ ዕትም)፡፡* አዲስ አበባ፣ አስቴር ነጋ አሳታሚ ድርጅት፡፡

ዳንኤል ወርቁ፡፡(2011)፡፡ *እውነተኛ ጓደኛ፡፡* አዲስ አበባ፣ አንከቡት አሳታሚ

ዳንኤል ወርቁ፡፡(2011)፡፡ *አስተዋዩ ቢራራ፡፡* አዲስ አበባ፣ አንከቡት አሳታሚ፡፡

ዳንኤል ወርቁ፡፡(2011)፡፡ *ዶሮ እና ጭልፊት፡፡* አዲስ አበባ፣ አንከቡት አሳታሚ፡፡

ቃላት ከነፍቻቸው

ቃላት ትርጉም

ሰወረች	ሸሸገች፣ ደበቀች፣ሸፈነች፣ጋረደች፣ ከለለች፣
ስንኝ	የግጥም አንድ መስመር
ቀራጊ	ቅርፅ የሚያወጣ ባለሙያ
ቀጨኔ	በአዲስ አበባ ከተማ የሚገኝ የቦታ ስም
ቁንጮ	ዋና፣ በመሃል ራስ ላይ ሳይላጭ የሚተው ፀጉር
ተቀኜ	ደረሰ፤ አሰበ ፤ዘረፈ(ለገጥም፣ ለቀኔ)
ትራፊክ	አሽከርካሪዎች የትራፊክ ደንብን አሚልተው የሚያሽከረክሩ መሆናቸውን የሚቆጣጠር ፖሊስ
ችለሰ	ጨርሶ አፈሰሰ፣ ከነበለ፣ ደፋ፣ አብዝቶ ጨመረ
ቻርት	መረጃዎችን በቀላሉ ለማንበብም ሆነ ለማወዳደር በሚያስችል መልክ በአኃዝ(በመስመር) አማካኝነት በአጭሩ በፅሁፍ ለመለየት የሚያስችል ዘዴ
ነውር	ክፉ ግብር፣ በአካል ላይ ያለ ጉድለት
አዚም	መተት፣ አስማት፣ አፍዝ አደንዝዝ
ካውያ	የልብስ መተኮሻ/ ማለስለሻ

ኮሌታ አንገትጌ

ዛቢያ የዶማ (የመጥረቢያ) እጀታ

ጨባጣ በእጅ የሚጨበጥ ድንጋይ ፣ጦር

የአማርኛ የፊደል ገበታ

ግዕዝ	ካዕብ	ሣልስ	ራብዕ	ኃምስ	ሳድስ	ሳብዕ
ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ህ	ሆ
ለ	ሉ	ሊ	ላ	ሌ	ል	ሎ
ሐ	ሑ	ሒ	ሓ	ሔ	ሕ	ሖ
መ	ሙ	ሚ	ማ	ሜ	ም	ሞ
ሠ	ሡ	ሢ	ሣ	ሤ	ሥ	ሦ
ረ	ሩ	ሪ	ራ	ሬ	ር	ሮ
ሰ	ሱ	ሲ	ሳ	ሴ	ስ	ሶ
ሸ	ሹ	ሺ	ሻ	ሼ	ሽ	ሾ
ቀ	ቁ	ቂ	ቃ	ቄ	ቅ	ቆ
በ	ቡ	ቢ	ባ	ቤ	ብ	ቦ
ተ	ቱ	ቲ	ታ	ቴ	ት	ቶ
ቸ	ቹ	ቺ	ቻ	ቼ	ች	ቾ
ኀ	ኁ	ኂ	ኃ	ኄ	ኅ	ኆ
ነ	ኑ	ኒ	ና	ኔ	ን	ኖ
ኘ	ኙ	ኚ	ኛ	ኜ	ኝ	ኞ
አ	ኡ	ኢ	ኣ	ኤ	እ	ኦ
ከ	ኩ	ኪ	ካ	ኬ	ክ	ኮ
ኸ	ኹ	ኺ	ኻ	ኼ	ኽ	ኾ
ወ	ዉ	ዊ	ዋ	ዌ	ው	ዎ

ዐ	ዑ	ዒ	ዓ	ዔ	ዕ	ዖ
ዘ	ዙ	ዚ	ዛ	ዜ	ዝ	ዞ
ዠ	ዡ	ዢ	ዣ	ዤ	ዥ	ዦ
የ	ዩ	ዪ	ያ	ዬ	ይ	ዮ
ደ	ዱ	ዲ	ዳ	ዴ	ድ	ዶ
ጀ	ጁ	ጂ	ጃ	ጄ	ጅ	ጆ
ገ	ጉ	ጊ	ጋ	ጌ	ግ	ጎ
ጠ	ጡ	ጢ	ጣ	ጤ	ጥ	ጦ
ጨ	ጩ	ጪ	ጫ	ጬ	ጭ	ጮ
ጸ	ጹ	ጺ	ጻ	ጼ	ጽ	ጾ
ፀ	ፁ	ፂ	ፃ	ፄ	ፅ	ፆ
ፈ	ፉ	ፊ	ፋ	ፌ	ፍ	ፎ
ፐ	ፑ	ፒ	ፓ	ፔ	ፕ	ፖ
ቨ	ቩ	ቪ	ቫ	ቬ	ቭ	ቮ

የፊደል ቅደም ተከተል

ሀ. የመጀመሪያ ፊደል = ግዕዝ

ሁ. ሁለተኛ ፊደል = ካዕብ

ሂ. ሶስተኛ ፊደል = ሳልስ

ሃ. አራተኛ ፊደል = ራብዕ

ሄ. አምስተኛ ፊደል = ሀምስ

ሀ. ስድስተኛ ፊደል = ሳድስ

ሆ. ሰባተኛ ፊደል = ሳብዕ

የኢትዮጵያ ቁጥሮች

፩ 1	፪ 2	፫ 3	፬ 4	፭ 5	፮ 6	፯ 7	፰ 8	፱ 9	፲	10
፲፩	፲፪	፲፫	፲፬	፲፭	፲፮	፲፯	፲፰	፲፱	፳	20
፳፩	፳፪	፳፫	፳፬	፳፭	፳፮	፳፯	፳፰	፳፱	፴	30
፴፩	፴፪	፴፫	፴፬	፴፭	፴፮	፴፯	፴፰	፴፱	፵	40
፵፩	፵፪	፵፫	፵፬	፵፭	፵፮	፵፯	፵፰	፵፱	፶	50
፶፩	፶፪	፶፫	፶፬	፶፭	፶፮	፶፯	፶፰	፶፱	፷	60
፷፩	፷፪	፷፫	፷፬	፷፭	፷፮	፷፯	፷፰	፷፱	፸	70
፸፩	፸፪	፸፫	፸፬	፸፭	፸፮	፸፯	፸፰	፸፱	፹	80
፹፩	፹፪	፹፫	፹፬	፹፭	፹፮	፹፯	፹፰	፹፱	፺	90
፺፩	፺፪	፺፫	፺፬	፺፭	፺፮	፺፯	፺፰	፺፱	፻	100

፻	100
፪፻	200
፫፻	300
፬፻	400
፭፻	500
፮፻	600
፯፻	700

፰፻	800
፱፻	900
፲፻	1000